

UAB „ARCHSTUDIJA“

Konstitucijos pr. 9-41, 09308 Vilnius

Įmonės kodas: 300056347

Tel.: (8 5) 210 1297

El. p.: info@archstudija.lt

PROJEKTO NR.

T24-TP

STATYTOJAS (UŽSAKOVAS)

UAB „Telšių vėjo parkas“ (j. k. 304954738), Konstitucijos pr. 9-41, 09308 Vilnius

STATINIO PAVADINIMAS

KITOS PASKIRTIES INŽINERINIO STATINIO (VĖJO ELEKTRINĖS) TELŠIŲ R. SAV., TRYŠKIŲ SEN., ŽYLAIČIŲ K. (SKLYPO KAD. Nr. 7808/0005:204) STATYBOS PROJEKTAS

STATYBOS RŪŠIS

NAUJA STATYBA

OBJEKTO VIETA

TELŠIŲ R. SAV., TRYŠKIŲ SEN., ŽYLAIČIŲ K.

STADIJA

PROJEKTINIAI PASIŪLYMAI

STATINIO KATEGORIJA

YPATINGAS STATINYS

PROJEKTO VADOVAS

Atestato Nr. A1731

NORBERTAS JADELLO

VILNIUS 2023

ATESTATAI		3
Projekto vadovo N. Jadello atestatas Nr. A1731		3
1.	AIŠKINAMASIS RAŠTAS	4
1.1.	Pagrindiniai normatyviniai dokumentai, kuriais vadovaujantis parengti projektiniai pasiūlymai	4
1.2.	Bendrasis aiškinamasis raštas	5
1.3.	Bendrieji statinio rodikliai	12
1.4.	Projektinių pasiūlymų užduotis	13
	PRIEDAI:	14
1.4.1.	Žemės sklypo registro išrašas ir planas	
1.4.2.	Aplinkos apsaugos agentūros SPRENDIMAS DĖL VĖJO ELEKTRINIŲ PARKO ĮRENGIMO IR EKSPLOATACIJOS TELŠIŲ R. SAV. DEGAIČIŲ IR TRYŠKIŲ SENIŪNIJOSE POVEIKIO APLINKAI VERTINIMO 2021-09-03 Nr. (30.2)-A4E-10230	
2.	GRAFINĖ DALIS	36
2.1.	Situacijos schema	36
2.2.	Sprendinių brėžinys	37
2.3.	Vizualizacija	38
2.4.	Ištrauka iš Specialiojo plano	39

Architekto

KVALIFIKACIJOS A T E S T A T A S

LIETUVOS ARCHITEKTŲ RŪMAI

Nr. A 1731

Norbertas Jadello

**Statinio projekto, statinio projekto vykdymo priežiūros,
statinio projekto architektūrinės dalies,
statinio projekto architektūrinės dalies vykdymo priežiūros,
statinio projekto sklypo plano (sklypo sutvarkymo) dalies,
statinio projekto sklypo plano (sklypo sutvarkymo) dalies vykdymo priežiūros
vadovas**

Statinių kategorija: ypatingieji ir neypatingieji statiniai

**Teritorijų planavimo vadovas
Kompleksinio teritorijų planavimo dokumentų rūšies:
vietovės lygmens detalieji planai**

Lietuvos architektų rūmų pirmininkas

Lukas Rekevičius

Architektų profesinio atestavimo komisijos

2015 m. kovo mėn. 25 d. posėdžio protokolas Nr. 99
2020 m. balandžio mėn. 1 d. posėdžio protokolas Nr. 164

PROJEKTINIAI PASIŪLYMAI PARENGTI PAGAL ŠIUOS GALIOJANČIUS DOKUMENTUS:

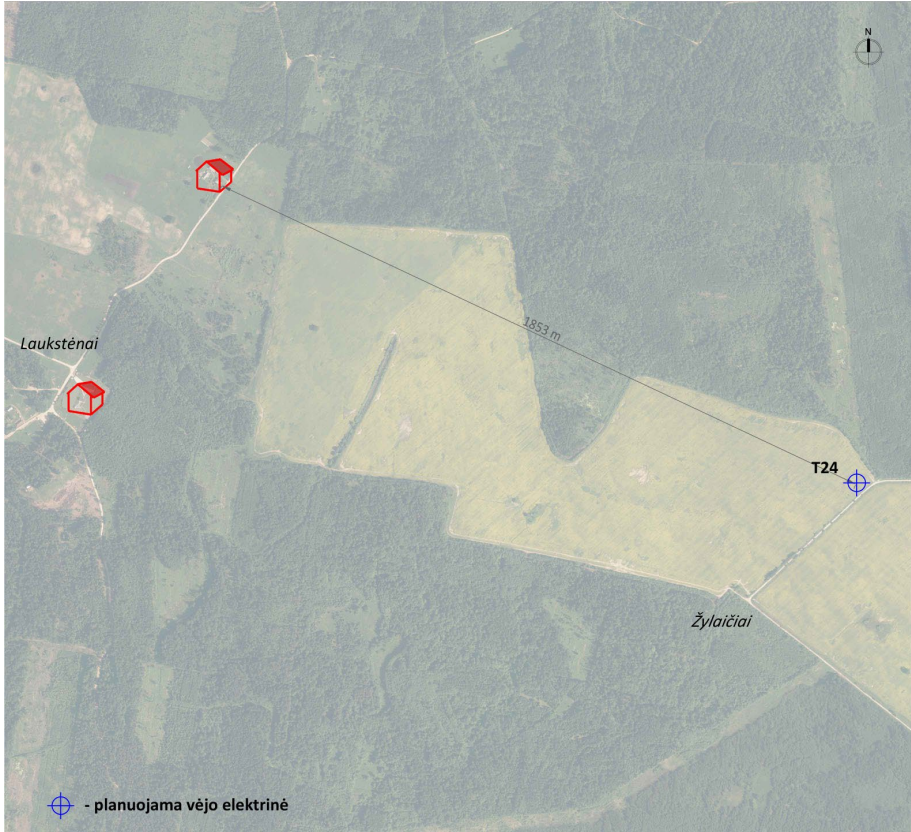
- Lietuvos Respublikos statybos įstatymą (Žin., 1996, Nr. 32-788; 2001, Nr. 101-3597, su vėlesniais pakeitimais ir papildymais);
- Lietuvos Respublikos civilinį kodeksą (Žin., 2000, Nr. 74-2262, su vėlesniais pakeitimais ir papildymais);
- Lietuvos Respublikos Nekilnojamojo kultūros paveldo apsaugos įstatymą (Žin., 1995, Nr. 3-37; 2004, Nr. 153-5571, su vėlesniais pakeitimais ir papildymais);
- STR 2.01.01(1):2005 Esminis statinio reikalavimas „Mechaninis patvarumas ir pastovumas“ (Žin., 2005, Nr. 115-4195, su vėlesniais pakeitimais ir papildymais);
- STR 2.01.01(2):1999 Esminiai statinio reikalavimai. Gaisrinė sauga (Žin., 2000, Nr. 17-424, su vėlesniais pakeitimais ir papildymais);
- STR 2.01.01(3):1999 Esminiai statinio reikalavimai. Higiena, sveikata, aplinkos apsauga (Žin., 2000, Nr. 8-215, su vėlesniais pakeitimais ir papildymais);
- STR 2.01.01(4):2008 Esminis statinio reikalavimas „Naudojimo sauga“ (Žin., 2008, Nr. 1-34, su vėlesniais pakeitimais ir papildymais);
- STR 2.01.01(5):2008 Esminis statinio reikalavimas „Apsauga nuo triukšmo“ (Žin., 2008, Nr. 35-1256, su vėlesniais pakeitimais ir papildymais);
- STR 1.05.01:2017 Statybą leidžiantys dokumentai. Statybos užbaigimas. Statybos sustabdymas. Savavališkos statybos padarinių šalinimas. Statybos pagal neteisėtai išduotą statybą leidžiantį dokumentą padarinių šalinimas (TAR, 2016-12-12, Nr. 28700, su vėlesniais pakeitimais ir papildymais);
- STR 1.01.03:2017 Statinių klasifikavimas (TAR, 2016-11-21, Nr. 27168, su vėlesniais pakeitimais ir papildymais);
- STR 1.01.08:2002 „Statinio statybos rūšys“ (Žin., 2002, Nr. 119-5372, su vėlesniais pakeitimais ir papildymais);
- STR 1.04.04:2017 Statinio projektavimas, projekto ekspertizė (TAR, 2016-11-11, Nr. 26687, su vėlesniais pakeitimais ir papildymais);
- Lietuvos higienos norma HN 33:2011 „Triukšmo ribiniai dydžiai gyvenamuosiuose ir visuomeninės paskirties pastatuose bei jų aplinkoje“ (Žin. 2011, Nr. 75-3638);
- Lietuvos higienos norma HN 104:2011 „Gyventojų sauga nuo elektros linijų sukuriamo elektromagnetinio lauko“ (2011, Nr. 67-3191);
- Lietuvos higienos norma HN 30:2009 „Infragarsas ir žemo dažnio garsai: ribiniai dydžiai gyvenamuosiuose ir visuomeninės paskirties pastatuose“ (2009, Nr. 38-1466);
- Telšių rajono savivaldybės administracijos direktoriaus įsakymas „Dėl žemės sklypo (kadastrinis Nr. 7808/0005:52 Dirmeikių k. v.), esančio adresu Žylaičių k., Tryškių sen., Telšių r. sav., formavimo ir pertvarkymo projekto patvirtinimo“ (2021-09-07 Nr. A1-1435).

1. BENDROJI DALIS

1.1. OBJEKTO BENDRIEJI DUOMENYS

1.1.1.	Objekto pavadinimas	KITOS PASKIRTIES INŽINERINIO STATINIO (VĖJO ELEKTRINĖS) TELŠIŲ R. SAV., TRYŠKIŲ SEN., ŽYLAIČIŲ K. (SKLYPO KAD. Nr. 7808/0005:204) STATYBOS PROJEKTAS
1.1.2.	Statybos vieta	TELŠIŲ R. SAV., TRYŠKIŲ SEN., ŽYLAIČIŲ K.
1.1.3.	Statybos rūšis	Nauja statyba
1.1.4.	Statinio kategorija	Ypatingas statinys
1.1.5.	Statinio pagrindinė naudojimo paskirtis	Kitos paskirties inžineriniai statiniai
1.1.6.	Statytojas	UAB „Telšių vėjo parkas“ (j. k. 304954738), Konstitucijos pr. 9-41, 09308 Vilnius

1.2. TERITORIJOS APIBŪDINIMAS

1.3.1.	Situacija	<p>Žemės sklypas vėjo elektrinės (toliau – „VE“) statybai – Telšių rajono savivaldybės Tryškių seniūnijos Žylaičių kaime. Sklypas išsidėstęs apie 13,2 km nuo Telšių miesto, apie 5,2 km nuo Tryškių miestelio ir apie 6 km nuo Eigirdžių miestelio. Artimiausi kaimai – Krugeliškė, Laukstėnai, Kiršiai.</p> <p>Artimiausias gyvenamas namas nuo planuojamos ūkinės veiklos nutolęs apie 1853 m atstumu.</p>
		
1.3.2.	Gretimybės	Esama pagrindinė tikslinė gretimų privačių žemės sklypų paskirtis – žemės ūkio, vyrauja ganyklos, šienaujamos pievos, taip pat dirbama žemė. Teritorijoje vyrauja vietinės reikšmės žvyruoti keliai.

1.3.3.	Nuosavybė	T24 – A. M., ilgalaikė nuoma UAB „Telšių vėjo parkas“ pagal 2017-03-27 Nuomos sutartį Nr. AM-17/03/27-V03.
1.3.4.	Apželdinimas	Sklype želdinių nėra.
1.3.5.	Inžineriniai tinklai	Sklype yra melioracijos įrenginių.

2. PROJEKTINIAI SPRENDINIAI

2.1. SKLYPO PLANAS

Sklype Telšių r. sav., Tryškių sen., Žylaičių k., kad. Nr. 7808/0005:204 (0,15 ha), projektuojama vėjo elektrinė.

Privažiavimas į žemės sklypą numatytas per vietinės reikšmės kelią, kuris pagal poreikį būtų stiprinamas. Privažiavimas prie vėjo elektrinės projektuojamas atskiru projektu, kuriame bus apjungti viso Statytojo planuojamo vėjo elektrinių parko privažiavimo kelių sprendiniai.

Melioracijos statiniai, esantys po projektuojamais privažiavimais ir vėjo elektrinių aptarnavimui bei statybai skirtomis aikštelėmis bus rekonstruojami pagal Telšių rajono savivaldybės administracijos Kaimo plėtros skyriaus technines sąlygas.

2.2. ARCHITEKTŪRINIAI SPRENDINIAI

Projektuojama vėjo elektrinė – tipinis inžinerinis statinys. Agrariame, mažai urbanizuotame kraštovaizdyje atsiras vertikalus dominuojantis elementas – technogeninio dizaino aukštuminis statinys, išskylantis virš visų kraštovaizdžio elementų. Vietovė taps išskirtina, matoma iš labai toli. Natūralios gamtos ir bokštinio statinio derinys sukurs naują kraštovaizdžio kokybę.

2.3. STATINIŲ TECHNOLOGIJA

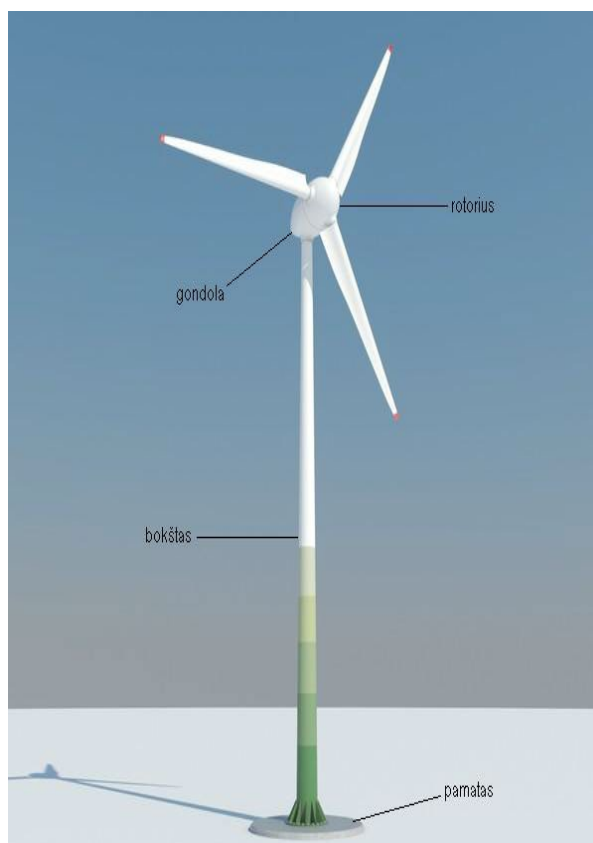
Vėjo elektrinės aprašymas

Vėjo elektrinę sudaro keturios pagrindinės dalys (1 pav.):

- pamatas, kuris palaiko visą vėjo elektrinę;
- bokštas, kuriame išvedžiojami elektros kabeliai, įrengiamas pakilimas į gondolą jos techniniam aptarnavimui;
- gondola, kurios viduje montuojamas generatorius, valdymo įranga ir pavarų dėžė;
- rotorius, kuris menčių pagalba perduoda vėjo energiją į generatorių.

Vadovaujantis Lietuvos Respublikos aplinkos ministerijos 2010 m. gruodžio 23 d. rašto Nr. (13-2)-D8-12105 „Dėl vandens gręžinių ir vėjo jėgainių priskyrimo statiniams“ išaiškinimu pamatas ir bokštas yra priskiriami statinių kategorijai, o gondola ir rotorius – įrenginių.

Pamatas

1 pav. Vėjo elektrinė

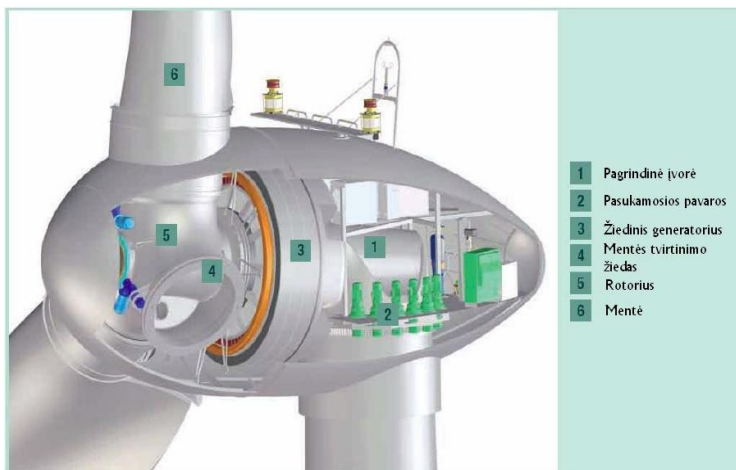
Pamatų tipo pasirinkimas pirmiausiai priklauso nuo vėjo elektrinės vietos ir vietovės geologinių bei hidrogeologinių sąlygų. Pamato atsparumui keliami dideli reikalavimai, nes jis turi atlaikyti ne tik keleto šimtų tonų turbinos bokšto ir gondolos svorį. Tačiau didžiausios apkrovos yra sukkeliamos vėjo. Dėl didelio bokšto aukščio pamatai turi atlaikyti stipraus vėjo sukkeliamą bokšto lenkimą. Pats pamatas daromas iš plieniniu armuoto betono. Bokštas prie pamato tvirtinamas varžtais.

Bokštas

Standartinis vėjo elektrinės bokštas yra cilindro formos aukštos kokybės plieninis/gelžbetoninis į viršų siaurėjantis vamzdis, kuris montuojamas iš kelių atskirų dalių.

Bokšto apačioje montuojamos durys, kurios užtikrina patogų ir saugų patekimą į vidų. Patekimui į gondolą, bokšto viduje, įrengiamas liftas ir/ arba kopėčios su apsaugos nuo kritimo mechanizmais. Bokštas turi būti pakankamai stiprus, kad išlaikytų gondolą, vėjo apkrovas ir neigiamą aplinkos poveikį visą vėjo elektrinės gyvavimo ciklą t.y. apie 20-25 metus.

Numatomas bokšto aukštis yra iki 169 m, tačiau jis gali kisti priklausomai nuo elektrinės galingumo. Kuo didesnis bokštas, tuo didesnis vėjo greitis. Bokšto kaip statinio aukštis skaičiuojamas nuo suplanuoto žemės paviršiaus iki bokšto konstrukcijos aukščiausio taško.

2 pav. Gondola

Gondola

Gondoloje (2 pav.) yra patalpinti visi vėjo elektrinės mechanizmai, kurie rotacinę energiją paverčia elektros energija.

Konkretūs gamintojai turi savo atskirus gondolų modelius, bet pagrindiniai jos elementai yra generatorius, kuris sukuria elektros energiją ir stabdžių sistema, kuri gali stipraus vėjo ar gedimo atveju pristabdyti menčių darbą, taip pat gali būti pavarų dėžė, kuri sukuria tinkamesnį greitį.

Gondola prie bokšto yra tvirtinama guoliais, taip ji gali sukristi aplink bokšto ašį reikiama vėjo kryptimi.

Rotorius

Vėjo turbinos rotorius susideda iš 3 vnt. menčių ir rotoriaus stebulės. Rotoriaus mentės turi atitikti nemažai reikalavimų: aerodinaminį efektyvumą, būti mažo svorio, atsparios mechaninėms apkrovoms ir klimato pokyčiams bei ilgaamžiškos.

Visose moderniose vėjo turbinose naudojamos aerodinaminio profilio mentės: jos gaminamos tuščiavidurės, iš stiklo pluošto, sutvirtinto poliesteriu ar epoksidine derva. Dar įvairesnių mechaninių savybių galima pasiekti gamyboje naudojant anglies pluoštą ir aramidą.

Mechaninis menčių sukamasis judesys per pavarų dėžę perduodamas generatoriui, kuris gamina elektros energiją. Kiekvieną rotoriaus mentę valdo atskiras elektros variklis su įdiegta kontrolės sistema. Ši sistema, net trumpais periodais padidėjęs vėjo greičiui, riboja rotoriaus greitį ir vėjo energijos išnaudojimą, taip išlygindama elektros energijos gamybą iki numatytosios. Esant būtinybei sistema gali pasukti sparnus taip, kad sumažintų vėjo pasipriešinimą ir sustabdytų rotoriaus sukimąsi, nenaudojant stabdžių, taip sumažindama pavaros apkrovas.

Visi vėjo elektrinės komponentai suprojektuoti siekiant minimizuoti apkrovas. Tokio projektavimo rezultatas išskiria šį įrenginį iš kitų dėl žemų apkrovų ir ilgesnio tarnavimo laiko. Energijos gamyba reguliuojant rotoriaus greitį leidžia pasiekti maksimalius efektyvumo rodiklius, išvengiant nepageidaujamų, didelių, elektros

srovės svyravimų, taip pasiekiant puikius energijos gamybos rezultatus ir tuo pačiu užtikrinant aukštą elektros energijos, perduodamos į elektros perdavimo tinklus, kokybę.

Vėjo elektrinė suprojektuota taip, kad esant mažiems vėjo greičiams sukasi lėtai, o pučiant stipresniam vėjui sukasi greitai. Ši ypatybė optimizuoja vėjo srautą į rotoriaus mentes ir sumažina apkrovas dėl vėjo gūsių.

Melioracijos statinių rekonstrukcija

Melioracijos statinių rekonstrukcija detalizuojama techninio projekto rengimo stadijoje.

Priešgaisrinė sauga

Techninis projektas bus rengiamas vadovaujantis gaisrinės saugos priešgaisriniais reikalavimais: „Bendrosios gaisrinės saugos taisyklės“ (Žin., 2005, Nr. 26-852, su vėlesniais pakeitimais ir papildymais), „Gaisrinės saugos pagrindiniai reikalavimai“ (Žin., 2010, Nr. 146-7510, su vėlesniais pakeitimais ir papildymais), STR 2.01.01(2):1999 „Esminiai statinio reikalavimai. Gaisrinė sauga“ (Žin., 2000, Nr. 17-424, su vėlesniais pakeitimais ir papildymais), STR 2.01.06:2009 Statinių apsauga nuo žaibo. Išorinė statinių apsauga nuo žaibo (Žin., 2009, Nr. 138-6095).

Statinio funkcinė grupė – P.4 Inžineriniai statiniai. Statinys yra III ugniai atsparumo laipsnio. Statinio žaibosauga – I žaibosaugos kategorija. Rotoriaus mentės antgalis yra aukščiausias vėjo elektrinės taškas, todėl žaibo iškrovos metu jame kyla didžiausi pavojai. Visa vėjo elektrinė yra apsaugota integruota apsaugos nuo žaibo sistema, pradedant nuo rotoriaus mentės iki pat pamatų.

Vėjo elektrinėje pagal gamintojo pateikiamus reikalavimus įrengtos stovėjimo ir įrangos montavimo aikštelės, aukštos įtampos transformatorius sumontuotas pirmame aukšte, į kurį patekti galima tik per įėjimo duris. Gaisriniai privažiavimai yra numatyti priešgaisrinių automobilių privažiavimui iš vienos pusės, nes vėjo elektrinės statinio plotis yra mažesnis nei 18 m, atstumai nuo važiuojamosios dalies ar išlyginto paviršiaus mažesnis negu 8 m. Gaisriniam privažiavimui bus naudojama surinkimo zonos (statybos) aikštelė (išlygintas dolomitinės skaldos dangos žemės paviršius). Statybos aikštelė bus mažiausiai 20x50 m dydžio, taigi ji taip pat tarnaus kaip apsisukimo aikštelė lengvajam transportui. Aikštelės ir keliai gaisrų gesinimo ir gelbėjimo automobiliams privažiuoti turės būti visada laisvi. Statytojas privalės užtikrinti, kad būtų numatytos priemonės įgyvendinti „Gaisrinės saugos pagrindinių reikalavimų“ 148.10. p.

Vėjo elektrinėje nuolatinių darbo vietų nėra.

Higiena, aplinkos apsauga

Techninis projektas bus rengiamas vadovaujantis užsienio šalių praktika bei Lietuvos pagrindiniais normatyviniais dokumentais, reglamentuojančiais triukšmo lygį, elektromagnetinį lauką, infragarsą – Lietuvos higienos norma HN 33:2011 „Triukšmo ribiniai dydžiai gyvenamuosiuose ir visuomeninės paskirties pastatuose bei jų aplinkoje“ (Žin. 2011, Nr. 75-3638), HN 104:2011 „Gyventojų sauga nuo elektros linijų sukuriama elektromagnetinio lauko“ (2011, Nr. 67-3191), Lietuvos higienos norma HN 30:2009 „Infragarsas ir žemo dažnio garsai: ribiniai dydžiai gyvenamuosiuose ir visuomeninės paskirties pastatuose“ (Žin., 2009, Nr. 38-1466).

Buvo parengtas ir patvirtintas žemės sklypų formavimo ir pertvarkymo projektas – atidalintam žemės sklypui buvo pakeista pagrindinė tikslinė žemės naudojimo paskirtis iš žemės ūkio į kitą paskirtį, nustatytas naudojimo būdas – susisiekimo ir inžinerinių komunikacijų aptarnavimo objektų teritorijos. Buvo atlikta poveikio aplinkai vertinimo (PAV) procedūra (kurios sudedamoji dalis yra ir poveikio visuomenės sveikatai vertinimas). Vėjo elektrinė bus statoma saugiu atstumu nuo gyvenamosios aplinkos. Visuomenė dalyvavo planavimo procese, buvo tinkamai informuota, supažindinta su planuojama veikla ir jai neprieštaravo.

Sanitarinės apsaugos zonos

Vadovaujantis Lietuvos Respublikos Seimo 2019-06-06 priimtu „Lietuvos Respublikos specialiųjų žemės naudojimo sąlygų įstatymu“ Nr. XIII-2166 (aktuali redakcija) vėjo elektrinių sanitarinės apsaugos zonos nustatomos atliekant poveikio visuomenės sveikatai vertinimą. Vertinimas buvo atliktas kaip sudėtinė poveikio aplinkai vertinimo dalis ir gautas teigiamas Aplinkos apsaugos agentūros SPRENDIMAS DĖL VĖJO ELEKTRINIŲ

PARKO ĮRENGIMO IR EKSPLOATACIJOS TELŠIŲ R. SAV. DEGAIČIŲ IR TRYŠKIŲ SENIŪNIJOSE POVEIKIO APLINKAI VERTINIMO 2021-09-03 Nr. (30.2)-A4E-10230.

2022-07-08 įsigaliojus Lietuvos Respublikos specialiųjų žemės naudojimo sąlygų įstatymo Nr. XIII-2166 50, 69, 84, 86 straipsnių ir 2 priedo pakeitimo įstatymui (priimtas 2022 m. birželio 28 d., reg. Nr. XIV-1245), vėjo elektrinėms nebetaikomos gamybinių objektų sanitarinės apsaugos zonos, todėl jos nebuvo įregistruotos.

Vadovaujantis Lietuvos Respublikos atsinaujinančių išteklių energetikos įstatymo Nr. XI-1375 2, 3, 5, 6, 11, 13, 14, 20-1, 20-2, 22, 30, 32, 48, 49, 51 straipsnių pakeitimo ir įstatymo papildymo 13-1, 20-3 straipsniais įstatymo (priimtas 2022 m. birželio 23 d., reg. Nr. XIV-1169) 18 straipsnio 10 dalimi, šio įstatymo 16 straipsnyje išdėstyto Atsinaujinančių išteklių energetikos įstatymo 49 straipsnio 9–16 dalys netaikomos tais atvejais, kai iki 2022 m. liepos 8 d. yra patvirtinta poveikio aplinkai (PAV) vertinimo programa arba nustatytos sanitarinės apsaugos zonos. Kadangi UAB „Telšių vėjo parkas“ planuojamam vėjo elektrinių parkui buvo parengta PAV programa, tai papildomi informavimo reikalavimai, aprašyti įstatyme, nėra taikomi.

Triukšmas

Siekiant išvengti vėjo elektrinių parko sukeliama triukšmo neigiamo poveikio gyvenamajai aplinkai, buvo atlikti vėjo elektrinių triukšmo prognostiniai skaičiavimai bei modeliavimas, siekiant užtikrinti HN 33:2011 reglamentuojamiems triukšmo ribiniams dydžiams t.y. kad jų keliamas triukšmo lygis gyvenamoje teritorijoje neviršytų didžiausio leidžiamo triukšmo lygio nakties metu (45 dB(A)), vakaro metu (50 dB(A)) bei dienos metu (55 dB(A)).

Triukšmo modeliavimo duomenys įrodo, kad bus tinkamai įvykdyta Lietuvos higienos norma HN 33:2011 „Triukšmo ribiniai dydžiai gyvenamuosiuose ir visuomeninės paskirties pastatuose bei jų aplinkoje“, kadangi triukšmo lygis gyvenamos aplinkos teritorijoje neviršys leistinos normos.

Šešėliavimas

Įvertinus pasaulinę praktiką (<http://www.windpower.org/en/tour/env/shadow/index.htm>), nustatyta, kad nėra įteisintų taisyklių pagal kurias normuojama šešėliavimo įtaka gretimybių gyventojams, todėl vadovaujamosi Vokietijos teismo sprendimu pagal kurį nustatyta, kad sparnų rotacijos sukiamas šešėliavimas, kurio trukmė yra iki 30 val./metams, yra leistinas.

Atsižvelgiant į planuojamų vėjo elektrinių technines charakteristikas, jų sukimosi greitis pakankamai lėtas, todėl šešėlių mirgėjimas sukels mažesnę reakciją nei tai darytų mažesnės galios ir greičiau judančios elektrinės. Pats šešėlis optiškai nebus intensyvus, nes dėl pakankamai didelio atstumo (dėl didelio bokšto aukščio) ir šviesos difuzijos šešėlis iš esmės praras intensyvumą.

Poveikio aplinkai vertinimo ir poveikio visuomenės sveikatai vertinimo metu įvertinta, kad VE sukiamas šešėliavimas neviršys rekomenduojamos 30 val./metus ribos gyvenamųjų sodybų teritorijoje.

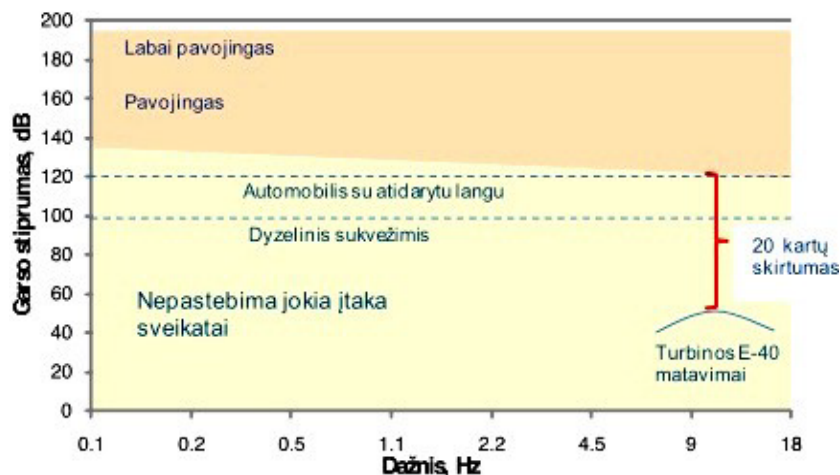
Infragarsas

Lietuvos higienos normoje HN 30:2009 „Infragarsas ir žemo dažnio garsai: ribiniai dydžiai gyvenamuosiuose ir visuomeninės paskirties pastatuose“ (Žin., 2009, Nr. 38-1466) apibrėžti reikalavimai dėl infragarso įvertinimo matavimais, tačiau nereglamentuojami prognozavimo metodai, kuriais galėtų būti atliktas planuojamos ūkinės veiklos skleidžiamo infragarso ir žemo dažnio garsų prognostinis įvertinimas gyvenamuosiuose ir visuomeninės paskirties pastatuose, todėl planuojamos ūkinės veiklos prognostinis infragarso vertinimas modeliavimo būdu neįmanomas. Vėjo elektrinių atitiktis HN 30:2009 gali būti įvertinama tik pastačius statinius.

Infragarsas – tai žmogui negirdimos garso bangos, kurių dažnis mažesnis nei 16 Hz. Apatinė infragarso dažnio riba neapibrėžta (~0,001 Hz). Žemo dažnio garsas – nuo 16 iki 200 Hz dažnio garsas. Žmogaus ausis yra jautri garsui, kurio dažnis yra nuo 20 Hz iki 20000 Hz. Ausies jautrumas žemiems dažniams mažėja, taigi, pagaunamas gali būti tik labai stiprus infragarsas (prie 20 Hz dažnio jis turi būti virš 70 dB). Infragarso šaltiniai sutinkami gamtoje – tai atmosferos turbulencija, vėjas, perkūnija, ugnikalnių išsiveržimai, žemės drebėjimai, o

pramonėje – tai transporto priemonių, pastatų, vėjo elektrinių, staklių žemadažnės vibracijos, reaktyviniai varikliai, sprogimai, pabūklų šūviai, grandioziniai koncertai. Infragarsas ore, vandenyje, Žemės plutoje ir t.t. sugeriamas ir sklaidomas silpnai, todėl sklinda labai toli.

Savijautos sutrikimai gali atsirasti tik tada, kai žmonių buvimo vietose infragarsas viršija 120 dB lygį. Tačiau tokio stiprumo infragarso vėjo elektrinė nesukelia (3 pav.). Vienu tyrimu metu infragarsas buvo matuojamas 100-250 m nuo elektrinės esant labai stipriam vėjui. Šių tyrimų metu buvo nustatytas tik 70 dB(A) infragarso stiprumas. Esant normalioms vėjo sąlygoms jis buvo 50 dB(A). Tai yra 22 kartus mažiau lyginant su infragarso stiprumu, kuris gali sukelti neigiamą poveikį. Natūralus infragarso fonas esant stipriam vėjui (priklausomai nuo vietovės) taip pat yra maždaug toks pats kaip vėjo elektrinės skleidžiamas infragarsas. Taigi, dėl vėjo elektrinių skleidžiamo infragarso poveikio visuomenės sveikatai nebus.

3 pav. Vėjo elektrinių ir kitų šaltinių sukeliamas infragarsas. Šaltinis: www.wind-energie.de

Reikėtų taip pat pažymėti, kad Europos Sąjunga dar nėra priėmusi direktyvos dėl infragarso, todėl atliekant minėtus tyrimus vadovautasi atitinkamu Vokietijos standartu DIN 45680. Lietuvoje nustatyti ribiniai infragarso dydžiai pilnai atitinka Vokietijos standarte numatytus ribinius dydžius.

Vokietijoje ir kitose Europos šalyse nebuvo nei vieno atvejo, kad vėjo elektrinės projektas būtų sustabdytas dėl neatitikimo infragarso ir žemo dažnio garso reikalavimams. Taip pat nebuvo nei vieno atvejo, kad veikiančios elektrinės būtų viršijusios nustatytus infragarso ir žemo garso reikalavimus. Europos šalyse vėjo elektrinių sukeliamas infragarsas ir žemo dažnio garsas iš viso nėra diskusijų objektas, nes tarp ekspertų yra paplitusi vienpusė nuomonė, kad šiuolaikinės vėjo turbinos skleidžia tik leidžiamo stiprumo infragarsą.

Elektromagnetinė spinduliuotė

Elektriniai laukai paprastai yra sukuriama aukštos įtampos elektros perdavimo linijų aplinkoje. Po trifazės elektros perdavimo linija esantis elektrinis laukas stipriausias viduryje tarp dviejų atramų, nes dėl išlinkimo ten būna mažiausias atstumas nuo žemės. Magnetinio lauko stiprumas linijos aplinkoje priklauso nuo linijos apkrovos, t.y. nuo jos laidais tekančios srovės. Po linija sukurta magnetinė indukcija yra maždaug 10 mT vienam laidui tekančios srovės kiloamperui dydžio ir turi gana sudėtingą struktūrą. Remiantis higienos norma HN 104:2011 „Gyventojų sauga nuo elektros oro linijų sukuriamų elektrinių laukų“ elektrinio lauko stipriai ir jų poveikio žmogui trukmė turi būti ne didesnė kaip:

- gyvenamųjų ir visuomeninės paskirties pastatų viduje - 0,5 kV/m - buvimo trukmė neribojama;
- gyvenamoji aplinka - 1 kV/m - buvimo trukmė neribojama.

Nuolatinės srovės sukuria nuolatinis stiprius magnetinius laukus. Apie laidus kuriais teka šimtų ir tūkstančių amperų srovė, susidaro stacionarus šimtų A/m stiprumo laukas. Jis nėra ryškiai juntamas, bet srovę įjungiant ar išjungiant, šis laukas staigiai kinta ir arti esančiose grandinėse gali indukuoti stiprias antrines sroves.

Pagal analogiškų vėjo elektrinių techninius duomenis generatoriaus, veikiančio pilna galia EML energijos srauto tankis (SLV) yra lygus $24 \mu\text{W}/\text{cm}^2$. Šis tankis matuojamas 1 m atstumu nuo generatoriaus. Elektros lauko stipris 1 m atstumu nuo generatoriaus siekia 8 kV/m. Kadangi generatorius yra gondoloje, aukštai virš žemės, EML stipris, kuris kinta pagal kubinę atstumo priklausomybę, visiškai neturės poveikio aplinkai, nes neviršys leistinos normos – 15 kV/m ir netgi nesieks 0,5 kV/m. Todėl galime teigti, kad neigiamo poveikio elektromagnetinės spinduliuotės (elektromagnetinių laukų susidarymo) aspektu nebus. Pagrindinis galimas neigiamas elektromagnetinio lauko poveikis galėtų būti tik įrenginius aptarnaujantiems darbuotojams. Todėl privalomos tokio elektromagnetinio lauko poveikio mažinimo priemonės galėtų būti: generatoriaus išjungimas, atliekant vėjo elektrinių apžiūros darbus, arba vėjo elektrinių priežiūros darbų apribojimas veikiant generatoriui.

Vanduo, nuotekos

Aprūpinimas vandeniu ir nuotekų tvarkymas – neprojektuojami. Pastovių darbo vietų nenumatoma.

Atliekos

Statybos metu susidarysiančios atliekos turi būti išvežamos, o žemės paviršius išlyginamas atstatant derlingą dirvožemio sluoksnį.

Statinio projekto vadovas

Norbertas Jadello atestato Nr. A1731, išduotas 2015-03-25

(vardas, pavardė, parašas, kvalifikacijos atestato arba pažymos Nr., data)

Statybos techninio reglamento
STR 1.04.04:2017 „Statinio projektavimas,
projekto ekspertizė“
5 priedas

BENDRIEJI STATINIO RODIKLIAI

PAVADINIMAS	MATO VNT.	KIEKIS	PASTABOS
I. ŽEMĖS SKLYPAI			
1.1. Unikalus Nr. 4400-5739-9812, kad. Nr. 7808/0005:204			
1.1.1. Sklypo pagrindinė naudojimo paskirtis	-	-	Kita
1.1.2. Sklypo plotas	m ²	1500	
V. KITOS PASKIRTIES INŽINERINIAI STATINIAI			
5.1. Vėjo elektrinė Nr. T24 (kad. Nr. 7808/0005:204)			
5.1.1. Nominali galia	MW	iki 6,2	
5.1.2. Leistina generuoti galia	MW	iki 6,2	
5.1.3. Bendras maksimalus aukštis	m	250	
5.1.4. Sparnuotės (rotoriaus) menčių skaičius	vnt.	3	
5.1.5. Atsparumo ugniai laipsnis	-	III	

Statinio projekto vadovas

Norbertas Jadello atestato Nr. A1731, išduotas 2015-03-25

(vardas, pavardė, parašas, kvalifikacijos atestato arba pažymos Nr., data)

PROJEKTINIŲ PASIŪLYMŲ RENGIMO UŽDUOTIS Nr. T24-PP

2023 m. Vilnius

1. Informacija apie sumanytą projektuoti statinį (pavadinimas, statybos rūšis, statinio kategorija, pagrindinė statinio naudojimo paskirtis), žemės sklypo ir statinio (techniniai ir paskirties) rodikliai:

1.1.	Objekto pavadinimas	KITOS PASKIRTIES INŽINERINIO STATINIO (VĖJO ELEKTRINĖS) TELŠIŲ R. SAV., TRYŠKIŲ SEN., ŽYLAIČIŲ K. (SKLYPO KAD. Nr. 7808/0005:204) STATYBOS PROJEKTAS
1.2.	Statybos vieta	TELŠIŲ R. SAV., TRYŠKIŲ SEN., ŽYLAIČIŲ K.
1.3.	Statybos rūšis	Nauja statyba
1.4.	Statinio kategorija	Ypatingas statinys
1.6.	Statinio pagrindinė naudojimo paskirtis	Kitos paskirties inžineriniai statiniai
1.7. ŽEMĖS SKLYPAS:		
1.7.1. unikalus Nr. 4400-5739-9812, kad. Nr. 7808/0005:204		
1.7.1.1.	Sklypo pagrindinė naudojimo paskirtis	Kita
1.7.1.2.	Sklypo plotas	1500 m ²
1.9. KITOS PASKIRTIES INŽINERINIAI STATINIAI – VĖJO ELEKTRINĖ		
1.9.6. Vėjo elektrinė Nr. T24 (kad. Nr. 7808/0005:204)		
1.9.6.1	Nominali galia	iki 6,2 MW
1.9.6.2	Leistina generuoti galia	iki 6,2 MW
1.9.6.3	Bendras maksimalus aukštis	250 m
1.9.6.4	Sparnuotės (rotoriaus) menčių skaičius	3 vnt.
1.9.6.5	Atsparumo ugniai laipsnis	III

2. Projektinių pasiūlymų paskirtis:

1. Informuoti visuomenę apie numatomą visuomenei svarbaus statinio projektavimą;
2. Informuoti visuomenę apie statinio, kuriam Teritorijų planavimo įstatymo 20 straipsnyje nustatytais atvejais neparengti teritorijų planavimo dokumentai ir statyba konkrečiame sklype leidžiama, numatomą projektavimą.

3. Projektinių pasiūlymų sudėtis:

3.1.	Aiškinamasis raštas	Bendrasis aiškinamasis raštas, situacijos planas, bendri duomenys ir technologijos aprašymas.
------	---------------------	---

4. Statytojo pateikiami dokumentai ir duomenys:

4.1.	Žemės sklypo nuosavybės ir naudojimo teisę patvirtinantys dokumentai	Žemės sklypo pažymėjimas apie nekilnojamojo daikto ir daiktinių teisių į juos įregistravimą nekilnojamojo turto registre, žemės sklypo planas.
4.2.	Kiti duomenys	Techniniame projekte turės būti pateikti dokumentai, kuriuose atsispindėtų gretimybių bei trečiųjų asmenų teisių apsaugos užtikrinimas.

5. Projektinių pasiūlymų vaizdinė informacija

- 5.1. Vėjo elektrinės su gretima aplinka vaizdinė informacija.

6. Kiti duomenys:

- 6.1. Projektinių pasiūlymų parengimo terminai: per 1 mėn. nuo projektinių pasiūlymų užduoties patvirtinimo;
- 6.2. Statytojui pateikiamų projektinių pasiūlymų kopijų ir kompiuterinių laikmenų su įrašyta projektinių pasiūlymų kopija kiekis: pateikiamas 1 egz. projektinių pasiūlymų kopijos popierine versija ir 1 egz. kompiuterinės laikmenos su įrašyta projektinių pasiūlymų kopija.

STATYTOJAS (UŽSAKOVAS):

UAB „Telšių vėjo parkas“
Įmonės kodas 304954738
Konstitucijos pr. 9-41, 09308 Vilnius

Direktorius Saulius Velička

PROJEKTINIŲ PASIŪLYMŲ RENGĖJAS:

UAB „ARCHSTUDIJA“
Įmonės kodas 300056347
Konstitucijos pr. 9-41, 09308 Vilnius

Projektų vadovas Norbertas Jadello

NEKILNOJAMOJO TURTO REGISTRO DUOMENŲ BAZĖS IŠRAŠAS

2023-02-10 10:33:02

1. Nekilnojamojo turto registre įregistruotas turtas:

Registro Nr.: **44/2766139**
Registro tipas: **Žemės sklypas**
Sudarymo data: **2022-07-11**
Telšių r. sav., Tryškių sen., Žylaičių k.

2. Nekilnojamieji daiktai:

2.1.

Žemės sklypas
Telšių r. sav., Tryškių sen., Žylaičių k.
Pastaba. Adreso objektui adresas nesuteiktas

Unikalus daikto numeris: **4400-5739-9812**

Žemės sklypo kadastro numeris ir kadastro vietovės

pavadinimas: **7808/0005:204 Dirmeikių k.v.**

Daikto pagrindinė naudojimo paskirtis: **Kita**

Žemės sklypo naudojimo būdas: **Susisiekimo ir inžinerinių komunikacijų aptarnavimo objektų teritorijos**

Statusas: **Suformuotas padalijus daiktą**

Daikto istorinė kilmė: **Gautas padalijus daiktą, unikalus daikto numeris 7808-0005-0052**

Žemės sklypo plotas: **0.1500 ha**

Žemės ūkio naudmenų plotas viso: **0.1500 ha**

iš jo: ariamos žemės plotas: **0.1500 ha**

Nusausintos žemės plotas: **0.1500 ha**

Žemės ūkio naudmenų našumo balas: **39.0**

Matavimų tipas: **Žemės sklypas suformuotas atliekant kadastrinius matavimus**

Vidutinė rinkos vertė: **415 Eur**

Vidutinės rinkos vertės nustatymo data: **2022-07-11**

Vidutinės rinkos vertės nustatymo būdas: **Masinis vertinimas**

Kadastro duomenų nustatymo data: **2021-09-09**

3. Daikto priklausiniai iš kito registro: įrašų nėra

4. Nuosavybė:

4.1.

Nuosavybės teisė

Savininkas: **ALMA MILEIKYTĖ, gim. 1973-12-25**

Daiktas: **žemės sklypas Nr. 4400-5739-9812, aprašytas p. 2.1.**

Įregistravimo pagrindas: **2013-08-21 Pirkimo - pardavimo sutartis Nr. 3943**

2013-12-04 Pažyma Nr. B-14

2021-09-23 Nacionalinės žemės tarnybos teritorinio skyriaus vedėjo sprendimas Nr. 37SK-881-(14.37.110 E.)

Įrašas galioja: **Nuo 2022-07-15**

5. Valstybės ir savivaldybių žemės patikėjimo teisė: įrašų nėra

6. Kitos daiktinės teisės : įrašų nėra

7. Juridiniai faktai:

7.1.

Sudaryta nuomos sutartis

Nuomininkas: **UAB "Telšių vėjo parkas", a.k. 304954738**

Daiktas: **žemės sklypas Nr. 4400-5739-9812, aprašytas p. 2.1.**

Įregistravimo pagrindas: **2017-03-27 Nuomos sutartis Nr. AM-17/03/27-V03**

2018-01-29 Sutartis Nr. VB/05

2019-06-21 Sutartis Nr. ŽT/05

2022-07-15 Susitarimas pakeisti sutartį

Plotas: **0.15 ha**

Įrašas galioja: **Nuo 2022-10-21**

Terminas: **Nuo 2017-03-27 iki 2065-03-27**

7.2.

Kitas juridinis faktas, kurio registravimą numato įstatymai

Daiktas: **žemės sklypas Nr. 4400-5739-9812, aprašytas p. 2.1.**

Įregistravimo pagrindas: **2017-06-12 Sutikimas**

Įrašas galioja: **Nuo 2022-07-15**

7.3.

Asmeninė nuosavybė

Daiktas: **žemės sklypas Nr. 4400-5739-9812, aprašytas p. 2.1.**
[registravimo pagrindas: **2013-08-21 Pirkimo - pardavimo sutartis Nr. 3943**
[rašas galioja: **Nuo 2022-07-15**

8. Žymos:

8.1.

Teritorija, kurioje taikomos SŽNS, neįregistruota Nekilnojamojo turto registre: Melioruotos žemės ir melioracijos statinių apsaugos zonos (VI skyrius, antrasis skirsnis)

Daiktas: **žemės sklypas Nr. 4400-5739-9812, aprašytas p. 2.1.**
[registravimo pagrindas: **2021-09-23 Nacionalinės žemės tarnybos teritorinio skyriaus vedėjo sprendimas Nr. 37SK-881-(14.37.110 E.)**

Plotas: **1500.00 kv. m**
[rašas galioja: **Nuo 2023-01-01**

9. Teritorijos, kuriose taikomos SŽNS, įrašytos į NTK kadastro duomenų byloje įrašytų duomenų pagrindu: įrašų nėra

10. Daikto registravimas ir kadastro žymos:

10.1.

**Kadastrinius matavimus atliko (kadastro žyma)
ALFRUZINA KATARSKIENĖ**

Daiktas: **žemės sklypas Nr. 4400-5739-9812, aprašytas p. 2.1.**
[registravimo pagrindas: **2013-11-15 Kvalifikacijos pažymėjimas Nr. 2M-M-1945**
2021-09-09 Nekilnojamojo daikto kadastro duomenų byla

[rašas galioja: **Nuo 2022-07-11**

10.2.

Suformuotas padalijimo būdu (daikto registravimas)

Daiktas: **žemės sklypas Nr. 4400-5739-9812, aprašytas p. 2.1.**
[registravimo pagrindas: **2021-09-09 Nekilnojamojo daikto kadastro duomenų byla**
2021-09-23 Nacionalinės žemės tarnybos teritorinio skyriaus vedėjo sprendimas Nr. 37SK-881-(14.37.110 E.)

[rašas galioja: **Nuo 2022-07-11**

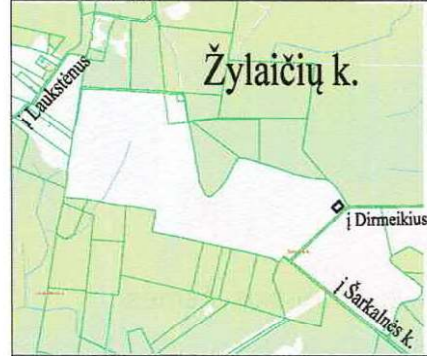
11. Duomenys apie įregistruotas teritorijas, kuriose taikomos specialiosios žemės naudojimo sąlygos: įrašų nėra

12. Registro pastabos ir nuorodos: įrašų nėra

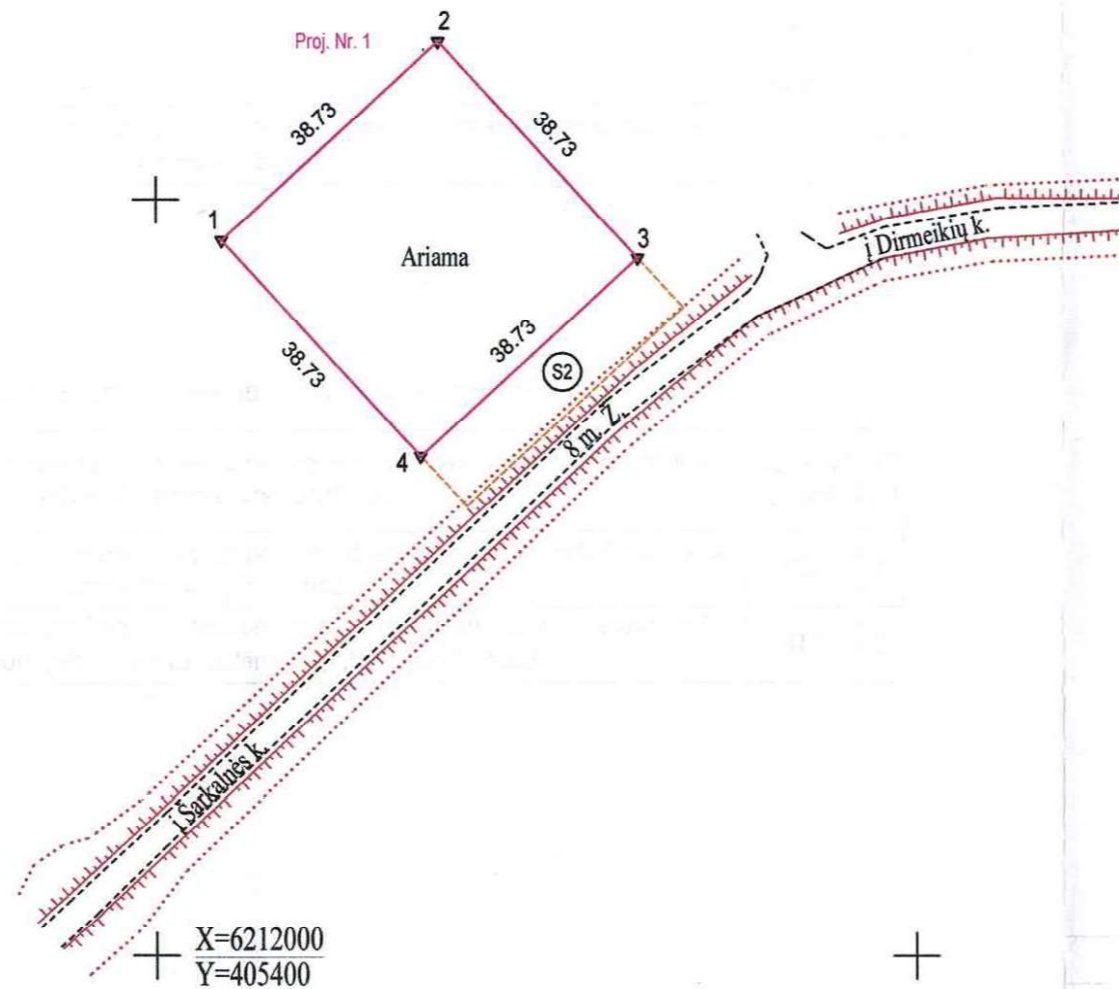
13. Kita informacija: įrašų nėra

14. Informacija apie duomenų sandoriui tikslinimą: įrašų nėra

Žemės sklypo išdėstymo schema

ŽEMĖS SKLYPO PLANAS M 1:1000
 Žemės sklypo plotas 1500 m²

Kadastro vietovės pavadinimas:		Dirmeikiai		
Žemės sklypo kadastro numeris:		kodas	blokas	sklypas
		7	8 0 8	0 0 0 5
Savivaldybė	Telšių r.			
Seniūnija	Tryškių			
Gyvenamoji vietovė	Žylaičių k.			
Gatvė, namo Nr.	Proj. Nr. 4			
Gretimybė	Gretimo žemės sklypo kadastro Nr.	Pastabos		
1-1		Proj. Nr. 1		

Su pagal 2021 m. rugsėjo mėn. 08 d. atliktą žemės sklypo ribų paženklinimą-parodymą parengtame žemės sklypo plane išbraižytomis ribomis ir apskaičiuotu žemės sklypo plotu sutinku.

Žemės sklypo savininkas (esamasis arba būsimasis):

Ind.	Vardas ir pavardė (pavadinimas)	Parašas	Data
	ALMOS MILEIKYTĖS įgaliotasis asmuo VITALIJA MILEIKIENĖ		2021.09.13

UAB "Žemaitijos projektai", įm. k. 300590059 Aukštoji g. 3, Telšiai 87334, el. p. alfruzina@gmail.com, tel. 8-687-50196			
Pareigos	Parašas	Vardas ir pavardė	Data
Direktorė A.V.		Alfuzina Katarskienė	2021-09-09
Direktorės pavaduotoja		Ligita Jankauskaitė	2021-09-09
Matininko kvalifikacijos pažymėjimo Nr. 2M-M-1945			

APLINKOS APSAUGOS AGENTŪRA

Biudžetinė įstaiga, A. Juozapavičiaus g. 9, LT-09311 Vilnius, tel. 8 706 62 008, el. p. aaa@gamta.lt, <https://aaa.lrv.lt/>
Duomenys kaupiami ir saugomi Juridinių asmenų registre, kodas 188784898

VšĮ „Darnaus vystymosi centras“
El. p. info@dvcentras.lt

Į 2021-07-21 Nr. 21- DVC-PAV-2-5 (9.1-5)

UAB „Telšių vėjo parkas“
El. p. telsiuvejas@gmail.com

Adresatams pagal sąrašą

**SPRENDIMAS DĖL VĖJO ELEKTRINIŲ PARKO ĮRENGIMO
IR EKSPLOATACIJOS TELŠIŲ R. SAV. DEGAIČIŲ IR TRYŠKIŲ SENIŪNIJOSE
POVEIKIO APLINKAI VERTINIMO**

2022-05-

Nr. (30.2)-A4E-

1. Planuojamos ūkinės veiklos organizatorius (juridinio asmens pavadinimas, fizinis asmuo, adresas, tel.).

UAB „Telšių vėjo parkas“, Konstitucijos pr. 9-41, LT-09308, Vilnius, tel. Nr. (8 5) 210 1297, El. paštas. telsiuvejas@gmail.com

2. Poveikio aplinkai vertinimo dokumentų rengėjas (juridinio asmens pavadinimas, fizinis asmuo, adresas, tel.).

VšĮ „Darnaus vystymosi centras“, Stulginskio 5-43, LT-01115, Vilnius, tel. Nr. +370 687 97311, El. paštas: info@dvcentras.lt

3. Planuojamos ūkinės veiklos pavadinimas, poveikio aplinkai vertinimo atlikimo teisinis pagrindas pagal Lietuvos Respublikos planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo įstatymo 3 straipsnio 1 dalį, nurodant Lietuvos Respublikos planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo įstatymo 1 priedo punktą(-us) ir (arba) nurodant atsakingos institucijos priimtą atrankos išvadą, kad privalomas poveikio aplinkai vertinimas (data, rašto Nr.) arba saugomų teritorijų institucijos reikšmingumo išvadą, kad poveikis gali būti reikšmingas (data, rašto Nr.).

Planuojama ūkinė veikla (toliau – PŪV) – vėjo elektrinių parko įrengimas ir eksploatacija Telšių r. sav. Degaičių ir Tryškių seniūnijose. Poveikio aplinkai vertinimas atliktas remiantis Aplinkos apsaugos agentūros 2020-01-23 raštu Nr. (30.2)-A4E-491 „Atrankos išvada dėl elektros energijos gamybos, naudojant alternatyvius atsinaujinančios vėjo energijos išteklius - „Telšių vėjo parkas“ iki 28 vėjo elektrinių parkas Telšių r. sav., Tryškių sen., Žylaičių k., Kiršių k., Dūseikių k., Levenčių k., Degaičių sen., Duobgirės k., Pelių k., Laukstėnų k., Medinių k. poveikio aplinkai vertinimo“ (toliau – Atrankos išvada) priimta išvada, kurioje nurodoma, kad PŪV - UAB „Telšių vėjo parkas“ iki 28 vėjo elektrinių parkas Telšių r. sav., Tryškių sen., Žylaičių k., Kiršių k., Dūseikių k., Levenčių k., Degaičių sen., Duobgirės k., Pelių k., Laukstėnų k., Medinių k.– poveikio aplinkai vertinimas privalomas.

Aplinkos apsaugos agentūra (toliau - Agentūra) priėmė 2021-09-03 sprendimą Nr. (30.2)-A4E-10230, kad UAB „Telšių vėjo parkas“ PŪV - vėjo elektrinių parko Telšių r. sav. Degaičių ir Tryškių seniūnijose įrengimas ir eksploatavimas pagal II ir III alternatyvas atitinka aplinkos apsaugos, visuomenės sveikatos, nekilnojamojo kultūros paveldo apsaugos, gaisrinės saugos ir civilinės saugos teisės aktų reikalavimus (toliau – PAV Sprendimas). Įsiteisėjusiu 2022-05-05 Vilniaus apygardos administracinio teismo (toliau – teismas) 2022-04-05 sprendimu (administracinė byla Nr. eI3-1149-983/2022) teismas panaikino PAV Sprendimą dėl nepakankamo motyvavimo ir įpareigojo Agentūrą priimti naują sprendimą. Teismas sprendime konstatavo, kad Agentūros sprendimas buvo motyvuotas tuo metu dar negaliojančio teisės akto nuostatomis, t. y. Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2021-07-26 įsakymo Nr. D1-433 „Dėl planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo tvarkos aprašo patvirtinimo“ pakeitimo“ 1.8 papunkčiu, kuris pagal to paties įsakymo 2.2 papunktį įsigaliojo 2021-12-01, taip pat Agentūra nepagrindė, kodėl PŪV nesukels reikšmingo neigiamo poveikio kraštovaizdžiui, nors pagal sprendimo priėmimo metu galiojančią Vizualinės taršos gamtiniam kraštovaizdžio kompleksams ir objektams nustatymo metodiką (toliau – Metodika) nustatytas nurodytų vėjo jėginių vertikalus matymo kampas vertintinas kaip vizualiai reikšmingas.

Agentūra vadovaudamasi Lietuvos Respublikos planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo įstatymo (toliau – Įstatymas) 3 straipsnio 1 dalies 2 punktu ir Įstatymo 2 priedo 3.8. punkto 3.8.1 papunkčiu ir vykdydama įsiteisėjusį teismo sprendimą priima naują sprendimą. Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2022-03-10 įsakymo Nr. D1-67 „Dėl Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2017 m. spalio 31 d. įsakymo Nr. D1-885 „Dėl Planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo tvarkos aprašo patvirtinimo“ pakeitimo“ (toliau – Įsakymas Nr. D1-67), 1.14 papunktyje, kuris pakeičia Tvarcos aprašo¹ 1 priedo 101¹ punktą, nustatyta: „*vertinant aukštesnių kaip 30 metrų ypatingųjų statinių (toliau šiame punkte – aukšti statiniai) poveikį kraštovaizdžio vizualiniam estetiniam potencialui, numatomas aukštų statinių reikšmingas poveikis nustatomas atsižvelgiant į tai, ar: <...> 101^{1.2} aukšti statiniai nepatenka į YS kraštovaizdžio arealus, tačiau bus matomi vertingiausių šalies kraštovaizdžio panoramų horizontalios apžvalgos lauke didesniu kaip 2,80° vertikalaus matymo kampu iš YS kraštovaizdžio arealuose esančių apžvalgos taškų <...>*“.

Paminėtina, kad Įsakymo D1-67 2.2 punktas nustato, kad šiuo įsakymu pakeisto Tvarcos aprašo 1 priedo 101¹ punktas taikomas: 2.2.1 „*planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo ataskaitoms, jei jos parengtos ir pavišintos iki šio įsakymo įsigaliojimo, vadovaujantis Lietuvos Respublikos planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo įstatymo 10 straipsnio 3 dalyje nustatyta tvarka, kai sprendimo priėmimo metu galiojančios nuostatos gerina prašymą pateikusių asmenų padėtį*“.

4. Planuojamos ūkinės veiklos vieta (apskritis, savivaldybė, seniūnija; miestas, miestelis, kaimas ar viensėdis; gatvė).

PŪV vieta – 26 žemės sklypuose (sklypų skaičius kinta priklausomai nuo pasirinktos alternatyvos) Telšių r. savivaldybės Degaičių sen. žemės sklypuose Duobgirės k. (7815/0003:88 Eigirdžių k.v.), Pelių k. (7815/0003:243 Eigirdžių k.v., 7815/0003:229 Eigirdžių k.v.), Laukstėnų k. (7815/0003:336 Eigirdžių k.v., 7815/0003:326 Eigirdžių k.v., 7815/0003:338 Eigirdžių k.v.), Medinių k. (7815/0004:243 Eigirdžių k.v., 7815/0004:236 Eigirdžių k.v., 7815/0004:287 Eigirdžių k.v., 7815/0004:283 Eigirdžių k.v., 7815/0004:281 Eigirdžių k.v., 7815/0005:515 Eigirdžių k.v.), Tryškių sen. Žylaičių k. (7808/0005:52 Dirmeikių k.v., 7808/0005:170 Dirmeikių k.v., 7808/0005:129 Dirmeikių k.v., 7808/0005:127 Dirmeikių k.v.), Kiršių k. (7813/0001:146 Dūseikių k.v.), Dūseikių k. (7813/0001:5 Dūseikių k.v., 7813/0001:177 Dūseikių k.v., 7813/0002:197 Dūseikių k.v., 7813/0002:205 Dūseikių k.v., 7813/0002:200 Dūseikių k.v., 7813/0002:247 Dūseikių k.v.,

¹ Planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo tvarkos aprašo (toliau – Tvarcos aprašas), patvirtinto Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2017-10-31 įsakymu Nr. D1-885 „Dėl Planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo tvarkos aprašo patvirtinimo“.

7813/0002:198 Dūseikių k.v., 7813/0002:199 Dūseikių k.v.), Levenčių k. (7813/0002:63 Dūseikių k.v.). PŪV bus vykdoma žemės sklypuose, kurių pagrindinė naudojimo paskirtis – žemės ūkio paskirtis. Teritorijos neužstatytos, vyrauja ariamos žemės plotai. Žemės sklypai, atlikus poveikio aplinkai vertinimo procedūras, bus performuojami rengiant žemės sklypo formavimo ir pertvarkymo projektus. Sklypai bus padalinami, nuomojamomis dalimis pakeičiant pagrindinę tikslinę naudojimo paskirtį į kitos paskirties žemę (susisiekimo ir inžinerinių komunikacijų aptarnavimo objektų teritorijas).

Teritorijoje, kurioje UAB „Telšių vėjo parkas“ planuoja vėjo jėgainių statybą, yra kitų veiklos vystytojų esamų ir planuojamų vėjo jėgainių sancaupa. UAB „Vėjo technologijų projektai“ planuoja 6 vėjo elektrinių parką. UAB „L-VĖJAS“ planuoja 26 vėjo elektrinių parką. UAB „VEVP“ planuoja 14 vėjo elektrinių parką. UAB „Ekoinversta“ planuoja 8 vėjo elektrinių parką. UAB „Degaičių vėjas“ planuoja 11 vėjo elektrinių parką. Į 2 km atstumą patenka UAB „Vėjo technologijų projektai“ – 1 vėjo elektrinė, UAB „L-VĖJAS“ – 4 vėjo elektrinės, UAB „VEVP“ – 3 vėjo elektrinės ir UAB „Degaičių vėjas“ – 1 vėjo elektrinė.

Pagal Telšių rajono savivaldybės teritorijos bendrojo plano sprendinius, PŪV teritorija patenka į žemės ūkio paskirties žemės teritorijas. Dalis PŪV patenka į gamtinio karkaso teritoriją. Pagal Teritorijos, esančios Degaičių, Eigirdžių, Patausalės, Dirmeikių, Tryškių, Ubiškės, Dūseikių kadastrinėse vietovėse, Telšių rajone, specialiojo plano sprendinius (toliau – Specialusis planas), PŪV teritorija patenka į vėjo elektrinių statybai skirtas teritorijas.

Lietuvos Respublikos teritorijų planavimo dokumentų registre PŪV teritorijoje yra registruoti trys kaimo plėtros žemėtvarkos projektai ūkininko sodybos vietai parinkti. Viena jų suplanuota šalia Juodsodės, maždaug už 1,7 km nuo PŪV. Kita, šalia Gerulių, už 1,6 km nuo PŪV. Trečia suplanuota ūkininko sodyba 0,3 km nutolusi nuo T18 vėjo elektrinės. PŪV artimiausi gyvenamieji namai (gyvenamos sodybos) yra ~304-1379 m atstumu.

Vadovaujantis Kultūros vertybių registro duomenimis PŪV nepatenka į nekilnojamojo kultūros vertybių teritorijas ar jos apsaugos zonas. Artimiausias kultūros paveldo objektas – Buišių, Tauragėnų piliakalnio su gyvenvietė vizualinės apsaugos pozonis nuo PŪV nutolęs ~2,78 km atstumu.

Valstybinės reikšmės miškų plotai į planuojamą teritoriją nepatenka. PŪV nuo miško nutolusi apie 20 m atstumu. Saugomų rūšių informacinės sistemos (toliau - SRIS) duomenimis, 2013 metais yra užregistruota vyriškosios gegužraibės (*Orchis mascula*) radimvietė Europos Bendrijos svarbos natūralioje buveinėje, kurioje šiuo metu planuojama statyti vėjo elektrinę Nr. T24. 2021 metų birželio mėnesį atlikti papildomi tyrimai, nustatyta, kad teritorija yra ariama, išėta žolė, vyriškosios gegužraibės augimvietės žemės sklype kadastrinis Nr. 7813/002:247, nėra. PŪV sklypuose nėra saugomų gamtos paveldo objektų. SRIS duomenimis planuojamoje vėjo elektrinių plėtrai ir aplinkinėse teritorijose yra užregistruotos 6 paukščių rūšys (baltasis gandras (*Ciconia ciconia*), mažasis erelis rėksnys (*Clanga pomarina*), pievinė lingė (*Circus pygargus*), pilkoji meleta (*Picus canus*) vapsvaėdis (*Pernis apivorus*), vištvanagis (*Accipiter gentilis*)), 4 žinduolių rūšys (baltasis kiškis (*Lepus timidus*), kūdrinis pelėausis (*Myotis dasycneme*), lazdyninė miegapelė (*Musardinus avellanarius*), ūdra (*Lutra lutra*)).

Arčiausiai esantis valstybės saugomas gamtos paveldo objektas – Tado Blindos pušis, nutolęs daugiau nei 1 km atstumu nuo vėjo elektrinės T25b Byvainių miške.

Vadovaujantis Saugomų teritorijų valstybės kadastro duomenimis, PŪV vieta bei artimiausios jos apylinkės nepatenka į Europos ekologinio tinklo „Natura 2000“ ir kitų saugomų gamtinių teritorijų bei jų apsaugos zonų ribas. Artimiausia saugoma teritorija yra Varnių regioninis parkas, esantis už ~4,8 km pietryčių kryptimi nuo PŪV. Artimiausia Europos ekologinio tinklo „Natura 2000“ saugoma teritorija – Plinkšių miškas (PAST) yra maždaug apie 8 km atstumu nutolusi nuo PŪV.

Pagal Nacionalinio kraštovaizdžio tvarkymo plano (toliau – Tvarkymo plano) kraštovaizdžio vizualinio estetinio potencialo brėžinio sprendinius, didžioji dalis PŪV teritorijos patenka į V1H1-d indeksais pažymėtą kraštovaizdžio vizualinės struktūros tipą. Šio vizualinio struktūros tipo

kraštovaizdyje vyrauja silpna vertikaloji sąskaida (banguotasis bei lėkštašlaičių slėnių kraštovaizdis su dviejų lygmenų videotopų kompleksais). Kraštovaizdžio horizontalioji vizualinė sąskaida yra vyraujančių pusiau uždarytų iš dalies pražvelgiamų erdvių kraštovaizdžiu. Kraštovaizdžio erdvinė struktūra be raiškių vertikalių ir horizontalių dominančių. Kita dalis PŪV patenka į V0H3-d indeksais pažymėtą kraštovaizdžio vizualinės struktūros tipą. Šio vizualinio struktūros tipo kraštovaizdyje vyrauja neraiški vertikaloji sąskaida (lyguminis kraštovaizdis su vieno lygmens videotopais). Kraštovaizdžio horizontalioji vizualinė sąskaida yra su vyraujančių atvirų gerai apžvelgiamų erdvių kraštovaizdžiu. Kraštovaizdžio erdvinė struktūra be raiškių ir horizontalių dominančių.

Vadovaujantis Lietuvos ornitologų draugijos su partneriais (Pajūrio tyrimų ir planavimo institutu ir Lietuvos energetikos institutu) nuo 2015 m. vasario iki 2017 kovo mėn. įgyvendinto projekto „Vėjo energetikos plėtra ir biologinei įvairovei svarbios teritorijos (VENBIS)“ duomenimis, sudarytais teritorijų jautrumo žemėlapiams PŪV teritorija paukščių, perinčių paukščių, migruojančių ir žiemojančių paukščių, šikšnosparnių atžvilgiu, patenka į labai jautrias ir mažai jautrias teritorijas bei į teritoriją, kurioje nepakanka duomenų jautrumui nustatyti. DAVEP-VLIT projekto duomenimis, į didelio jautrumo teritorijas patenka T01a, T03, T04, T19, T22, T23, T24, T25a, T25b, T26 jėgainės. Žiemojančių ir kitų jautrių perinčių paukščių, kurių lizdavietės buvo žinomos iki 2016 metų, atžvilgiu teritorijos buvo vertinamos kaip nejautrios.

5. Planuojamos ūkinės veiklos aprašymas (pagrindiniai techniniai ir ekonominiai rodikliai, svarstytos alternatyvos ir pan.).

PŪV metu numatoma statyti iki 25-30 vėjo elektrinių, priklausomai nuo pasirinktos alternatyvos. Nagrinėjamos trys alternatyvos: I alternatyva 30 vėjo elektrinių, II alternatyva 27 vėjo elektrinių, III alternatyva 25 vėjo elektrinių. Veiklos vystytojai atsisako I alternatyvos. Alternatyvų analizė parodė, kad tinkamiausia būtų II alternatyva, kuri leistų pagaminti didžiausią energijos kiekį su mažiausiu poveikiu kraštovaizdžiui ir biologinei įvairovei. III alternatyva poveikio biologinei įvairovei aspektu yra praktiškai identiška II alternatyvai. Poveikio aplinkai vertinimo ataskaitoje nurodyta, kad gali būti įgyvendinama bet kuri iš dviejų alternatyvų (II ar III).

Poveikio aplinkai vertinimo ataskaitoje nagrinėti penki vėjo elektrinių modeliai:

- Nominali galia 5,7 MW, vienos vėjo elektrinės rotoriaus diametras – 163 m, bokšto aukštis – 164 m, bendras aukštis – 245,5 m, triukšmo emisija – 107,2 dBA;
- Nominali galia 5,7 MW, vienos vėjo elektrinės rotoriaus diametras – 158 m, bokšto aukštis – 161 m, bendras aukštis – 240 m, triukšmo emisija – 106 dBA;
- Nominali galia 5,5 MW, vienos vėjo elektrinės rotoriaus diametras – 160 m, bokšto aukštis – 166 m, bendras aukštis – 246 m, triukšmo emisija – 106,8 dBA;
- Nominali galia 6 MW, vienos vėjo elektrinės rotoriaus diametras – 162 m, bokšto aukštis – 169 m, bendras aukštis – 250 m, triukšmo emisija – 104,3 dBA;
- Nominali galia 6,2 MW, vienos vėjo elektrinės rotoriaus diametras – 170 m, bokšto aukštis – 165 m, bendras aukštis – 250 m, triukšmo emisija – 106 dBA.

Įgyvendinant projekto techninius sprendinius galimos analogiškų (arba mažesnių) parametrų vėjo elektrinių alternatyvos, kurios neviršytų įvertintų maksimalių parametrų ir jų poveikio masto.

Vėjo elektrinės pagrindinės dalys: rotoriaus mentės, pavarų dėžė–reduktorius, generatorius, gaubtas, bokštas ir pamatas. Vėjo elektrinėse įmontuota apsaugos nuo žaibo įranga, gondolos išorėje - vėjo greičio matuoklis-anemometras. Rotoriaus mentės gaminamos iš epoksidinės stiklo pluošto dervos. Tai patentuotas produktas gaminamas presavimo būdu. Kiekviena mentė gaminama atskirai. Mentės kraštas padengiamas specialia antierozine medžiaga, nudažomas. Jėgainės mentės naudojamas ne tik vėjo energijos perdavimui į generatorių. Originali mentės konstrukcija veikia kaip jėgainės apsauga nuo per didelio (uraganinio) vėjo. Vėjo elektrinių statybai bus naudojami pagaminti produktai, o sklypuose atliekami tik atskirų įrenginių sumontavimas ir tam reikalingi parengiamieji darbai, kurie bus numatomi techninio projekto rengimo metu. Vėjo elektrinių statymo vietoje įrengiami pamatai. Išliejus pamatą atvežamos vėjo elektrinių dalys. Kranų pagalba sumontuojamas bokštas, ant jo montuojama gondola, rotoriaus mentės. Elektros kabeliai bus klojami 1-1,5 m gylio

grioviuose. Bendras vėjo elektrinių jungiančių požeminių kabelių ilgis apie 37-40 km. Pajungimas prie inžinerinių tinklų numatomas per transformatorines pastotes. Tiek statybos vykdymo metu, tiek ją pabaigus, nebus trukdoma vykdyti žemės ūkio darbus ir kitas būtinas ūkines veiklas projekto gretimybėse esančiose teritorijose. Po statybos darbų teritorija bus rekultivuojama. Vėjo elektrinių konstrukcijų montavimo, elektros tiekimo ir valdymo sistemų prijungimo prie elektros perdavimo tinklo derinimo darbus atlieka specializuotos, turinčios patirtį vėjo elektrinių statyboje, bendrovės. Vėjo elektrinių parko eksploatacija apima elektros energijos gamybos ir pardavimo apskaitą, parko įrenginių darbo valdymą ir kontrolę.

PŪV teritorija yra pasiekama A11 (E272) keliu. Privažiavimai link PŪV sklypų galimi 4619, 4621, 4612, 4613 keliais. Norint pasiekti pačias vėjo elektrinių statymo vietas reikalinga įrengti arba sustiprinti esamus privažiavimo kelius, mažesnius tiltus. Transportavimo poreikiai apima vienkartinį kėlimo ir kitos darbams reikalingos technikos ir vėjo elektrinių komponentų atvežimą taip pat statybinių medžiagų atvežimą. Baigus statybos darbus technika bus išvežta.

Informacija apie produkciją, energijos, žaliavų, cheminių medžiagų naudojimą

Elektros energijos gamybos metu cheminės medžiagos nebus naudojamos.

Informacija apie atliekų susidarymą ir tvarkymą

Atliekos gali susidaryti tik statybų ar remonto metu. Susidariusios atliekos bus rūšiuojamos, kraunamos į specialius konteinerius ir pagal sutartis su atliekų tvarkytojais išvežamos tolimesniam tvarkymui. Atliekos bus tvarkomos, vadovaujantis atliekų tvarkymą reglamentuojančių teisės aktų nuostatomis.

Informacija apie PŪV poveikį žemei (jos paviršius ir gelmės), dirvožemiui, vandeniui

Tiesiant kelius ir kabelius būtina nepažeisti hidrologinio režimo, jautriausios vietos prie vėjo elektrinių T04, T06a ir atkarpoje ties Pateklos upe tarp vėjo elektrinių T16 ir T19. Turi būti išvengta intervencijos į senvagę. Pabaigus statybos darbus teritorija rekultivuojama panaudojant prieš statybas nuimtą derlingą dirvožemio sluoksnį ir apželdinant žole. Derlingasis dirvožemio sluoksnis turi būti nukasamas prieš pradėdant statybų darbus, saugomas visą statybų laikotarpį ir baigus darbus panaudojamas vietos rekultivacijai. Didžioji dalis planuojamos teritorijos yra melioruota bendro naudojimo melioracijos sistemomis. Planuojamoje teritorijoje esančias melioracijos sistemas ir įrenginius numatoma saugoti, tačiau esant poreikiui, melioracijos įrenginiai bus perklojami (atstatomi). Infrastruktūrinių sprendinių įgyvendinimo metu turi būti išsaugota melioracijos sistema, o sugadinimo atveju ji turi būti atstatyta. Vėjo jėgainės nėra planuojamos paviršinių vandens telkinių pakrančių apsaugos juostose (vėjo elektrinės (T03) I alt. atveju ir vėjo elektrinė (T09) visų alternatyvų atveju yra suplanuota paviršinių vandens telkinių apsaugos zonoje). Šis sprendinys neprieštarauja Saugomų teritorijų įstatymo ir Specialiųjų žemės naudojimo sąlygų įstatymo nuostatomis.

Informacija apie PŪV poveikį kraštovaizdžiui ir biologinei įvairovei

Kraštovaizdis. Matomumo modeliavimui buvo naudojama ArcGIS programa. Galimas vėjo elektrinių vizualinis poveikis buvo vertintas 33-juose taškuose, 17 iš jų yra Varnių regioniniame parke. Poveikio aplinkai vertinimo ataskaitoje nurodoma, kad geriausiai jėgainės bus matomos vakarų kryptimi (Degaičių – Telšių kryptimi maždaug 10-12 km atstumu). Taip pat pietryčių (Kirklių – Upynos kryptimi 10-15 km atstumu) ir šiaurės rytų kryptimi (Tryškių kryptimi ~10 km atstumu). Poveikio aplinkai vertinimo ataskaitoje nurodoma, kad artimiausiai esantys Biržuvėnų ir Žąsūgalos kraštovaizdžio draustiniai vizualinio poveikio nepatirs arba jis bus nežymus. Šatrijos kraštovaizdžio draustinio atveju vizualinis poveikis galimas tik pačioje šiaurinėje jo dalyje. Didžiausią poveikį galėtų patirti Luokės urbanistinis draustinis, tačiau pastatai šį poveikį mažintų ir vėjo elektrinės galėtų būti matomos tik šiaurinėje Luokės dalyje, tačiau ir nuo ten vėjo elektrinės bus matomos kaip kraštovaizdžio akcentai.

Pagal atliktas vizualizacijas nustatyta, kad iš 33 vertinimo taškų (17 yra Varnių regioniniame parke), 12 vertinimo taškų vėjo elektrinės gali būti matomos plačiame diapazone ir (arba) žemiau rotoriaus. 11 vertinimo taškų vėjo elektrinės gali būti matomos arba siaurame diapazone, arba

matomos tik rotoriaus mentės, dalyje vertinimo taškų vėjo elektrinių matomumą slopina augantys medžiai ar krūmai. Nuo 10 vertinimo taškų atsiveriančiose panoramose vėjo elektrinių nesimato.

Vertinant poveikį kraštovaizdžiui buvo remtasi Metodika. Vertikalus matymo kampas kito nuo 0 iki 1,7343 laipsnio. Tvarkos aprašo (suvestinė redakcija nuo 2022-03-11) 1 priedo 101¹ punkte nurodyta, kad „vertinant aukštesnių kaip 30 metrų ypatingųjų statinių (toliau šiame punkte – aukšti statiniai) poveikį kraštovaizdžio vizualiniam estetiniam potencialui, numatomas aukštų statinių reikšmingas poveikis nustatomas atsižvelgiant į tai, ar: <...> 101^{1.2} aukšti statiniai nepatenka į YS kraštovaizdžio arealus, tačiau bus matomi vertingiausių šalies kraštovaizdžio panoramų horizontalios apžvalgos lauke didesniu kaip 2,80° vertikalaus matymo kampu iš YS kraštovaizdžio arealuose esančių apžvalgos taškų <...>“. Pagal atliktą poveikio kraštovaizdžiui vertinimą vertikalus matymo kampas nesiekia 2,8 laipsnio.

Biologinė įvairovė. 2019 metų spalio - lapkričio mėnesiais, PŪV teritorijoje buvo vykdomi migruojančių paukščių ir jų sankaupų tyrimai. Spalio mėnesį vykdytų stebėjimų metu paukščių migracija planuojamo vėjo elektrinių parko teritorijoje nebuvo intensyvi, migruojančių paukščių srautai, netgi esant itin palankioms sąlygoms (vėjo kryptčiai, temperatūrai ir pan.), nebuvo dideli. Lapkričio mėnesį migracija praktiškai nevyko. Galima daryti išvadą, kad PŪV teritorija nepasižymi dideliais paukščių migracijos srautais. Stebėjimų metu nustatyta, kad paukščiai dažniausiai maitinasi šviežiai suartuose laukuose ir/arba pasėtuose žiemkenčiuose. PŪV teritorijoje nepastebėtos itin didelės vandens paukščių sankaupos, tyrimų metu vyravo įprastos laukuose besimaitinančių paukščių rūšys: dirviniai vieversiai, pempės, rudagalviai ir paprastieji kirai, keršuliai, paprastieji varnėnai ir varniniai paukščiai. Lapkričio mėnesį atliktų apskaitų metu stebėtos gulgės giesmininkės, tačiau jų koncentracija nebuvo didelė. Planuojamo vėjo elektrinių parko teritorijoje nepastebėta reikšmingų paukščių migracijos srautų, ar itin didelių migruojančių paukščių sankaupų. PŪV teritorijoje stebėti įprasti migruojantys agrarinio kraštovaizdžio paukščiai: dirviniai vieversiai, pempės, geltonosios startos, dagiliai, karklažvirbliai, paprastieji čivyliai, pempės, varnėnai ir t.t. Remiantis kitų vėjo elektrinių parkų tyrimų rezultatais, šie paukščiai nevengia vėjo elektrinių teritorijos. PŪV teritorija yra gana patraukli plėšriesiems paukščiams apsistoti ir maitintis migracijos ir žiemojimo metu. Teritorijoje stebėtos gulgės giesmininkės būriuojasi negausiais būriais. Didelė tikimybė, kad tai šioje teritorijoje perintys paukščiai, tačiau tai turėtų parodyti PŪV monitoringo programoje numatytas perinčių paukščių monitoringas. Teritorijoje migruojantys ir besimaitinantys saugomi plėšrieji paukščiai, tokie kaip tūbuotieji suopiai, javinės lingės, jūriniai ereliai, galėtų reikšmingai nukentėti nuo vėjo elektrinių poveikio. Vis tik, tikrasis vėjo elektrinių poveikio mastas turėtų paaiškėti tik atlikus specialius šių paukščių tyrimus, numatytus PŪV monitoringo programoje.

2020 metų kovo – spalio mėnesiais PŪV teritorijoje buvo vykdomi migruojančių paukščių ir jų sankaupų bei teritorijoje perinčių paukščių tyrimai, atskirai vertinant plėšriųjų paukščių, juodųjų gandrų ir kitų vėjo jėgainių poveikiui jautrių rūšių perėjimo ir mitybos vietas ir perskridimų trajektorijas. Atlikus pavasarinės migracijos stebėseną PŪV teritorijoje buvo nustatyta, kad vyko žvirblinių paukščių migracija. Paukščiai, nuo 2 iki 70 individų būryje, migravo pietų – šiaurės kryptimi. Atliekant tyrimus buvo stebėti žąsų (*Anser sp.*), nuo 16 iki 350 individų, būriai. Žąsų skrido didesniuose, nuo 250 m. iki 2000 m., aukščiuose. Tai buvo tolimesnės migrantės. Žąsų sankaupų poilsiui bei maitinimuisi tirtose teritorijose stebėta nebuvo. Teritorijose buvo stebimi migruojantys plėšrieji paukščiai: paprastieji suopiai (*Buteo buteo*), lingės (*Circus sp.*) ir mažieji ereliai rėksniai (*Clanga pomarina*). Buvo stebėtas migruojantis juodasis gandras (*Ciconia nigra*). Stebėtos teritorijos nėra tinkamos didesnėms paukščių sankaupoms. Nėra didesnių šlapynių, didžiąją stebėtų teritorijų dalį sudaro miškai. Nesėjami pasėliai tinkantys žąsų (*Anser sp.*) mitybai, todėl nėra galimybės susidaryti jų sankaupoms poilsiui ar maitinimuisi. Juodieji gandrai pastebėti miškuose šalia Tausalo durpyno, maždaug 10 km į vakarus nuo PŪV teritorijos, tačiau nepastebėta, kad jie skraidytų į PŪV teritorijos pusę. Teritorijoje esančios buveinės yra palankios plėšriųjų paukščių ir juodųjų gandrų perėjimui. PŪV plotuose ir miškuose šalia jų peri mažieji ereliai rėksniai, pievinės ir nendrinės lingės. Teritorijoje medžioja netoliese perintys arba dar neperintys jūriniai ereliai. PŪV

plotuose yra keletas migracinių koridorių, kur vietiniai paukščių perskridimai ir sklaidymai yra itin intensyvūs. Paukščių mitybos vietos PŪV plotuose nėra pastovios ir priklauso tiek nuo klimatinų sąlygų (hidrologinio režimo), tiek nuo žemės ūkio veiklos. Prie pat miško juostos arba migracijos koridoriuose pastatytos jėgainės būtų ypatingos susidūrimų tiek su skraidantiems paukščiams, tiek su šikšnosparniais rizikos zonoje. Siekiant sumažinti vėjo elektrinių daromą poveikį paukščiams numatomos poveikio mažinimo priemonės: T01(ab)-05 vėjo elektrinėms įdiegiamos priemonės, leidžiančios sustabdyti jėgaines susidūrimo su paukščiais pavojaus metu; T06(bc)-T12 vėjo elektrinėms numatomas rotoriaus menčių dažymas raudonais dryžiais ir atbaidymo priemonės arba vienos mentės dažymas juodai bei vertikalių izoliuotų struktūrų šalinimas (pavieniai nesaugomi medžiai dideli krūmai ir laikini pakilimai (biomasės, šiaudų ritiniai)) aplinkoje 500 m spinduliu nuo vėjo elektrinių ne miško žemėje; T06a, T20-26 vėjo elektrinėms numatomas rotoriaus menčių dažymas raudonais dryžiais ir įdiegiami atbaidymo davikliai bei vertikalių izoliuotų struktūrų (pavieniai nesaugomi medžiai dideli krūmai ir laikini pakilimai (biomasės, šiaudų ritiniai)) šalinimas aplinkoje 500 m spinduliu nuo vėjo elektrinių ne miško žemėje; T13-14, T18 vėjo elektrinėms numatomas rotoriaus menčių dažymas raudonais dryžiais bei vertikalių izoliuotų struktūrų (pavieniai nesaugomi medžiai dideli krūmai ir laikini pakilimai (biomasės, šiaudų ritiniai)) šalinimas aplinkoje 500 m spinduliu nuo vėjo elektrinių ne miško žemėje; apatinės vėjo elektrinių bokšto dalies dažymas tamsiai žalia spalva, palaiptams šviesėjanti link bokšto vidurinės dalies, nudažytos pilka ar balta spalva.

Šikšnosparnių apsaugos atveju potencialiai reikšmingas konfliktas tikėtinas tada, kai atstumas nuo vėjo elektrinių iki svarbiausių migracijos, perskridimo koridorių ir maitinimosi vietų yra mažesnis nei 200 m. Atstumu nuo 200 m iki 400 m esančios vėjo elektrinės gali kelti potencialiai vidutinio reikšmingumo konfliktą ir toliau nei 400 m esančios vėjo elektrinės vertinamos kaip neturinčio reikšmingo poveikio šikšnosparniams. Siekiant sumažinti vėjo elektrinių daromą poveikį šikšnosparniams T01, T01b (tik I alt. atveju), T03, T05, T06(abc), T07, T08-12, T15 (tik I alt. atveju), T17, T21, T23, T24 (tik I alt. atveju), T25(ab), T26 vėjo elektrinėse turi būti stabdomos prie vėjo greičio <6 m/s. Priemonės galima netaikyti, jei intensyvus 3 metų iš eilės monitoringas rodo, kad teritorija nėra svarbi šikšnosparnių maitinimuisi arba perskridimams. Numatoma nenaudoti papildomo apšvietimo.

Informacija apie PŪV poveikį materialinėms vertybėms

Žemės sklypų, kuriuose bus statomos vėjo elektrinės bus keičiama žemės naudojimo paskirtis į „Kitos paskirties žemę“ (naudojimo būdas - Susisiekiimo ir inžinerinių komunikacijų aptarnavimo objektų teritorijas). Aplink planuojamas vėjo elektrines nustatyta sanitarinė apsaugos zona. Planuojant įteisinti sanitarę apsaugos zoną bus gauti žemės sklypų savininkų sutikimai, į kurių žemę pateks sanitarinės apsaugos zona. Numatoma sutvarkyti ir sustiprinti vietinius lauko kelius ir tiltelius, kuriais važiuos vėjo elektrinių statybai reikalingas transportas.

Informacija apie PŪV poveikį nekilnojamoms kultūros vertybėms

Vadovaujantis Kultūros vertybių registro duomenimis PŪV nepatenka į nekilnojamųjų kultūros vertybių teritorijas ar jos apsaugos zonas. Artimiausias kultūros paveldo objektas – Buišių, Tauragėnų piliakalnio su gyvenviete vizualinės apsaugos pozonis nuo PŪV nutolęs ~2,78 km atstumu.

Informacija apie PŪV poveikį visuomenės sveikatai

Triukšmo sklaidos modeliavimas atliktas naudojant programą WindPRO (versija 2.9.269). Skaičiavimams naudotas General Electric GE5.X-158 (galia – 5,7 MW, rotoriaus diametras – 158 m, bokšto aukštis – 161 m, garso lygis – 106 dBA) vėjo elektrinių modelis. Pagal apskaičiuotus ir įvestus į modeliavimo programą parametrus buvo sudaryti 3 alternatyvų teritorijos triukšmo sklaidos žemėlapiai (I alternatyva – 30 vnt. vėjo elektrinių, II alternatyva – 27 vnt. vėjo elektrinių, III alternatyva – 25 vnt. vėjo elektrinių). Papildomai sudaryti II ir III alternatyvos triukšmo sklaidos žemėlapiai, kai vėjo elektrinių Nr. T11 ir Nr. T21 skaičiavimams naudotas Nordex N163/5.X (galia – 5,7 MW, bokšto aukštis – 164 m, sparnuotės diametras – 163 m, garso lygis – 105,5 dBA

(numatoma reguliuoti darbo režimą Mode 4 STE)) vėjo elektrinių modelis.

PAV ataskaitoje pateikiami dienos ir vakaro I, II ir III alternatyvos triukšmo sklaidos žemėlapiai, kai skaičiavimams naudoti Enercon E-160 EP5 E2 (galia – 5,5 MW, garso lygis – 106,8 dBA) ir Nordex N163/5.X (galia – 5,7 MW, garso lygis – 107,2 dBA) vėjo elektrinių modeliai.

Poveikio aplinkai vertinimo ataskaitoje teigiama, kad vėjo elektrinių modeliai Vestas V162 ir Siemens Gamesa SG atitinka General Electric GE5.X-158 parametrus, kadangi maksimalus skleidžiamas triukšmo lygis neviršija 106 dBA. Jeigu PŪV organizatorius pasirinks statyti Nordex N163/5.X (maksimalus garso lygis – 107,2 dBA) arba Enercon E-160 EP5 E2 (maksimalus garso lygis – 106,8 dBA), tuomet nakties metu esant atitinkamai didesniai vėjo greičiui vėjo elektrinėms bus privaloma taikyti triukšmo mažinimo režimą.

Pagal poveikio aplinkai vertinimo ataskaitoje pateiktus triukšmo sklaidos skaičiavimus nustatyta, kad planuojamų vėjo elektrinių triukšmo lygis, įvertinus 3 alternatyvas, artimiausioje gyvenamojoje aplinkoje visais paros periodais neviršija triukšmo ribinių dydžių, nustatytų Higienos normos² 7 punkte (L_{dienos} – 55 dBA, L_{vakaro} – 50 dBA, $L_{nakties}$ – 45 dBA).

Taip pat atlikti triukšmo sklaidos skaičiavimai įvertinant jau anksčiau suplanuotas vėjo elektrines esančias 2 km spinduliu nuo planuojamų. Triukšmo sklaidos skaičiavimais nustatyta, kad planuojamų vėjo elektrinių ir anksčiau suplanuotų vėjo elektrinių 45 dBA triukšmo izolinija artimiausios gyvenamosios aplinkos nesieks.

Sanitarinės apsaugos zonos ribų dydžius numatoma suformuoti atsižvelgiant į vėjo elektrinių modelius: General Electric GE5.X-158, arba kombinuotus General Electric GE5.X-158 ir Nordex N163/5.X, pagal triukšmo sklaidos 45 dBA izolinijas.

Šešėliavimo sklaidos skaičiavimai buvo atlikti kompiuterine programa „WindPRO“ (versija 2.9.269), kurie parodė, kad planuojamų vėjo elektrinių (skaičiavimuose naudotas Siemens Gamesa SG 6.0-170 modelis – bokšto aukštis 165 m, rotoriaus skersmuo 170 m, bendras aukštis 250) ir jau anksčiau suplanuotų vėjo elektrinių šešėliavimas, kurio trukmė viršija 30 val. per metus, artimiausios gyvenamosios aplinkos nesieks visų trijų alternatyvų atvejais, išskyrus sodybą Nr. M I alternatyvoje, todėl šios alternatyvos atveju artimiausiose vėjo elektrinėse Nr. T19, T20 ir T22 turi būti įdiegtos šešėliavimo mažinimo (stabdymo – shadow shut-down) priemonės bei potencialią sodybą Nr. Z visų alternatyvų atvejais, todėl po šios sodybos pastatymo rekomenduojama artimiausioje vėjo elektrinėje Nr. T18 įdiegti šešėliavimo mažinimo (stabdymo – shadow shut-down) priemones. Poveikio mažinimo priemonės netaikomos (išskyrus Nr. T18) pasirinkus II arba III alternatyvą.

Informacija apie PŪV riziką dėl ekstremaliųjų įvykių ir situacijų

Vėjo elektrinių konstrukcinių elementų techniniai reikalavimai užtikrina pakankamą atsparumą nuo deformacijų, galinčių sukelti avarines situacijas, esamomis gamtinėmis sąlygomis. Siekiant išvengti galimų ekstremaliųjų įvykių, vėjo elektrinėse bus sumontuotos saugumo ir valdymo sistemos: stabdymo sistema, apsaugos nuo žaibavimo sistema, apsaugos nuo apledėjimo sistema. Kadangi planuojamos vėjo elektrinės jėgainės iškils virš 100 m, jos bus paženklintos dienos ženklais ir žiburiais. Užtikrinant vėjo elektrinių stabilumą, atliekami žvalgybiniai inžineriniai geologiniai tyrimai. Įvertinamos teritorijos inžinerinės geologinės sąlygos ir gruntų fizinės mechaninės savybės.

6. Priemonių, numatomam neigiamam poveikiui aplinkai išvengti, sumažinti, kompensuoti ar jo padariniams likviduoti. Pateikiamas šių priemonių aprašymas, nurodant kokiame planuojamame ūkinės veiklos etape jos bus numatytos ir įgyvendintos (pvz., statybą leidžiančio dokumento, leidimo naudoti žemės gelmių išteklius arba ertmes, taršos integruotos prevencijos ir kontrolės leidimo, taršos leidimo ar kitų įstatymuose nurodytų leidimų išdavimo etape, veiklos vykdymo etape, veiklos nutraukimo etape).

² Lietuvos higienos norma HN 33:2011 „Triukšmo ribiniai dydžiai gyvenamuosiuose ir visuomeninės paskirties pastatuose bei jų aplinkoje“, patvirtinta Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2011 m. birželio 13 d. įsakymu Nr. V-604 „Dėl Lietuvos higienos normos HN 33:2011 „Triukšmo ribiniai dydžiai gyvenamuosiuose ir visuomeninės paskirties pastatuose bei jų aplinkoje“ patvirtinimo“ (toliau – Higienos norma).

6.1. Statybų metu numatomas derlingojo dirvožemio sluoksnio nukasimas, saugojimas ir rekultivavimas.

6.2. Statybinių medžiagų laikymo aikštelių numatoma neįrengti arčiau kaip 25 m nuo aplinkinių upelių kranto linijos.

6.3. Statybų metu numatoma nenaudoti sunkiosios technikos, esant šlapiai dirvai, tose vietose, kuriose dar nenuimtas derlingasis dirvožemio sluoksnis.

6.4. Statybų metu turi būti nepažeistas hidrologinis režimas.

6.5. Statybų metu rekomenduojama su triukšmą skleidžiančia darbų įranga arti gyvenamųjų pastatų nedirbti švenčių ir poilsio dienomis, o darbo dienomis nedirbti vakaro (nuo 19 val. iki 22 val.) ir nakties (nuo 22 val. iki 7 val.) metu.

6.6. Vėjo elektrinių eksploatacijos metu numatoma taikyti šešėliavimo mažinimo priemonę shadow shut-down.

6.7. Vėjo elektrinių eksploatacijos metu siekiant sumažinti vėjo elektrinių daromą poveikį paukščiams numatomos poveikio mažinimo priemonės: T01(ab)-05 vėjo elektrinėms – įdiegiamos priemonės, leidžiančios sustabdyti jėgaines susidūrimo su paukščiais pavojaus metu; T06(bc)-T12 vėjo elektrinėms – rotoriaus menčių dažymas raudonais dryžiais ir atbaidymo priemonės arba vienos mentės dažymas juodai bei vertikalių izoliuotų struktūrų šalinimas (pavieniai nesaugomi medžiai dideli krūmai ir laikini pakilimai (biomasės, šiaudų ritiniai)) aplinkoje 500 m spinduliu nuo vėjo elektrinių ne miško žemėje; T06a, T20-26 vėjo elektrinėms – rotoriaus menčių dažymas raudonais dryžiais ir įdiegiami atbaidymo davikliai bei vertikalių izoliuotų struktūrų (pavieniai nesaugomi medžiai dideli krūmai ir laikini pakilimai (biomasės, šiaudų ritiniai)) šalinimas aplinkoje 500 m spinduliu nuo vėjo elektrinių ne miško žemėje; T13-14, T18 – rotoriaus menčių dažymas raudonais dryžiais bei vertikalių izoliuotų struktūrų (pavieniai nesaugomi medžiai dideli krūmai ir laikini pakilimai (biomasės, šiaudų ritiniai)) šalinimas aplinkoje 500 m spinduliu nuo vėjo elektrinių ne miško žemėje; apatinės vėjo elektrinių bokšto dalies dažymas tamsiai žalia spalva, palapsniui šviesėjanti link bokšto vidurinės dalies, nudažytos pilka spalva.

6.8. Vėjo elektrinių eksploatacijos metu siekiant sumažinti vėjo elektrinių daromą poveikį šikšnosparniams T01, T03, T05, T06(abc), T07, T08-12, T17, T21, T23, T25(ab), T26 vėjo elektrinėse turi būti stabdomos prie vėjo greičio <6 m/s. Priemonės galima netaikyti, jei intensyvus 3 metų iš eilės monitoringas rodo, kad teritorija nėra svarbi šikšnosparnių maitinimuisi arba perskridimams. Numatoma nenaudoti papildomo apšvietimo.

6.9. Planuojamoje teritorijoje esančias melioracijos sistemas ir inžinerinius numatoma saugoti, tačiau esant poreikiui, melioracijos inžineriniai bus perklojami (atstatomi). Infrastruktūrinių sprendinių įgyvendinimo metu turi būti išsaugota melioracijos sistema, o sugadinimo atveju ji turi būti atstatyta.

7. Trumpas aplinkos stebėsenos (monitoringo) priemonių aprašymas, jei taikoma.

Paukščių ir šikšnosparnių monitoringas vykdomas pagal monitoringo planą nurodytą poveikio aplinkai vertinimo ataskaitoje bei pagal šio sprendimo 11.6. punktą.

8. Pateiktos poveikio aplinkai vertinimo subjektų išvados (pobūdis, data, rašto Nr.).

8.1. Nacionalinio visuomenės sveikatos centro prie Sveikatos apsaugos ministerijos Telšių departamentas 2021-07-15 raštu Nr. (8-11 14.3.3 Mr)2-98323 pritarė poveikio aplinkai vertinimo ataskaitai ir PŪV galimybėms.

8.2. Telšių rajono savivaldybės administracija (toliau – Savivaldybė) 2021-01-28 raštu Nr. R7-210 pateikė išvadą, kad poveikio aplinkai vertinimo ataskaitai pastabų neturi. Savivaldybė nurodo, kad siekiant mažiausio vėjo elektrinių daromo neigiamo poveikio kraštovaizdžiui ir biologinei įvairovei, taip pat siekiant išvengti poveikio visuomenės sveikatai, pritaria poveikio aplinkai vertinimo ataskaitoje pateiktoms II ir III alternatyvoms.

8.3. Priešgaisrinės apsaugos ir gelbėjimo departamento prie Vidaus reikalų ministerijos Šiaulių priešgaisrinė gelbėjimo valdyba per teisės aktais nustatytą terminą nepateikė išvados dėl poveikio aplinkai vertinimo ataskaitos ir planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai.

8.4. Kultūros paveldo departamento prie Kultūros ministerijos Telšių – Tauragės teritorinis skyrius 2021-02-09 raštu Nr. 2TeT-88-(9.38-TeT) nurodo, kad pritaria poveikio aplinkai vertinimo ataskaitai ir planuojamai ūkinei veiklai.

8.5. Poveikio aplinkai vertinimo ataskaitą nagrinėję ir išvadas pateikę PŪV poveikio aplinkai vertinimo subjektai, vadovaudamiesi Įstatymo 10 straipsnio nuostatomis, pateikė teigiamas išvadas dėl poveikio aplinkai vertinimo ataskaitos ir PŪV poveikio aplinkai. Įstatymo 10 straipsnio 5 dalyje nurodyta, kad „motyvuotose išvadose poveikio aplinkai vertinimo subjektai turi nurodyti: teisės aktų reikalavimais pagrįstus motyvus dėl pritarimo ar nepritarimo PŪV; kokiais konkrečiais alternatyvai pritaria ar nepitaria, jeigu ataskaitoje buvo nagrinėtos alternatyvos; sąlygas, kurios turi būti įgyvendintos iki veiklos vykdymo pradžios, jeigu tokias sąlygas galima nustatyti pagal teisės aktų reikalavimus, ir pateikti pagrįstą nuomonę dėl vertinimo metodų, rezultatų, ataskaitos kokybės ir numatomų priemonių numatomam reikšmingam neigiamam poveikiui aplinkai sumažinti ir (ar) jį kompensuoti“.

Varnių regioninio parko direkcija (toliau – Direkcija) 2021-06-16 raštu Nr. V3-1.8.-100 pateikė išvadą, kad pritaria poveikio aplinkai vertinimo ataskaitai, kurioje nurodyta, kad vėjo elektrinių poveikis bus vizualiai reikšmingas ir aiškiai dominuos kraštovaizdyje, t. y. jos bus pagrindinės kraštovaizdžio vertikalios dominantės. Direkcija PŪV pritaria iš dalies, jog siekiant sumažinti būsimą neigiamą poveikį Varnių regioninio parko kraštovaizdžiui, būtina nestatyti vėjo elektrinių artimiausioje Varnių regioninio parko aplinkoje – vėjo elektrinių Nr. T26, T25a, T25b, T24, T23, T22, T21, T20, T19, T18, T17.

Agentūra įvertino Direkcijos pateiktą išvadą ir nustatė, kad nenumatomas reikšmingas poveikis kraštovaizdžiui, nebus pažeistos teisės aktų nuostatos. Tvarkos aprašo (suvestinė redakcija nuo 2022-03-11) 1 priedo 101¹ punkte nurodyta, kad „vertinant aukštesnių kaip 30 metrų ypatingųjų statinių (toliau šiame punkte – aukšti statiniai) poveikį kraštovaizdžio vizualiniam estetiniam potencialui, numatomas aukštų statinių reikšmingas poveikis nustatomas atsižvelgiant į tai, ar: <...> 101^{1.2} aukšti statiniai nepatenka į YS kraštovaizdžio arealus, tačiau bus matomi vertingiausių šalies kraštovaizdžio panoramų horizontalios apžvalgos lauke didesniu kaip 2,80° vertikalaus matymo kampų iš YS kraštovaizdžio arealuose esančių apžvalgos taškų <...>“. Pagal atliktą poveikio kraštovaizdžiui vertinimą vertikalus matymo kampas kito nuo 0 iki 1,7343 laipsnio ir nesiekia 2,8 laipsnio.

9. Visuomenės informavimas ir dalyvavimas (kur, kada, kaip informuota ir dalyvavo visuomenė, apibendrintas suinteresuotos visuomenės pasiūlymų pobūdis pagal temas).

Visuomenė apie parengtą poveikio aplinkai vertinimo programą informuota Telšių rajono savivaldybės administracijos skelbimų lentoje (2020-09-21) ir tinklalapyje <https://www.telsiai.lt/> (2020-09-22), Telšių rajono savivaldybės administracijos Degaičių seniūnijos skelbimų lentoje (2020-09-18), Telšių rajono savivaldybės administracijos Tryškių seniūnijos skelbimų lentoje (2020-09-18), laikraštyje „Kalvotoji Žemaitija“ (2020-09-22), poveikio aplinkai vertinimo dokumentų rengėjo VšĮ „Darnaus vystymosi centras“ internetiniame puslapyje <http://www.dvcentras.lt/>, Agentūros tinklalapyje www.gamta.lt (2020-09-22). Poveikio aplinkai vertinimo dokumentų rengėjas negavo iš suinteresuotos visuomenės pasiūlymų dėl poveikio aplinkai vertinimo programos.

Informacija apie visuomenės viešą supažindinimą (pakartotinai atliktas) su poveikio aplinkai vertinimo ataskaita paskelbta Telšių rajono savivaldybės administracijos Degaičių seniūnijos skelbimų lentoje (2021-03-18), Telšių rajono savivaldybės administracijos Tryškių seniūnijos skelbimų lentoje (2021-03-18), laikraštyje „Kalvotoji Žemaitija“ (2021-03-20), poveikio aplinkai vertinimo dokumentų rengėjo VšĮ „Darnaus vystymosi centras“ internetiniame puslapyje <http://www.dvcentras.lt/>. Telšių rajono savivaldybės administracija informavo, kad dėl COVID-19 epidemiologinės situacijos gyventojų pateikimas į savivaldybės patalpas nebuvo galimas, todėl informacija apie parengtą poveikio aplinkai vertinimo ataskaitą nebuvo skelbiama skelbimų lentoje. Telšių rajono savivaldybės administracija informaciją apie parengtą poveikio aplinkai vertinimo ataskaitą buvo paskelbusi savo tinklalapyje <https://www.telsiai.lt/> (2021-03-19). Su poveikio

aplinkai vertinimo ataskaita sudarytos galimybės susipažinti poveikio aplinkai vertinimo dokumentų rengėjo tinklalapyje <http://www.dvcentras.lt/parengta-pav-ataskaita-telsiu-raj/>. Poveikio aplinkai vertinimo dokumentų rengėjas negavo iš suinteresuotos visuomenės pasiūlymų dėl poveikio aplinkai vertinimo ataskaitos.

Susirinkimas su visuomene dėl poveikio aplinkai vertinimo ataskaitos įvyko 2021-04-20 17.00 val. internetinės vaizdo transliacijos būdu, ekstremaliosios situacijos metu apribojus visuomenės patekimą į savivaldybės ir (ar) seniūnijos patalpas. Susirinkime dalyvavo poveikio aplinkai vertinimo dokumentų rengėjo ir PŪV organizatoriaus (užsakovo), visuomenės atstovai.

Agentūra savo tinklalapyje www.gamta.lt visuomenei apie gautą poveikio aplinkai vertinimo ataskaitą paskelbė 2021-02-03. Per nustatytą terminą Agentūra negavo iš suinteresuotos visuomenės pasiūlymų dėl poveikio aplinkai vertinimo ataskaitos ir PŪV poveikio aplinkai. Agentūra, vadovaudamasi Įstatymo 11 straipsnio 6 dalimi, pakvietė poveikio aplinkai vertinimo proceso dalyvius dalyvauti pasitarime Direkcijos išvadai svarstyti prieš priimant sprendimą dėl PŪV poveikio aplinkai. Pasitarimas, kuriame dalyvavo atsakingosios institucijos, poveikio aplinkai vertinimo subjektų, poveikio aplinkai vertinimo ataskaitos dokumentų rengėjų, PŪV užsakovo atstovai, įvyko 2021-03-31 10.00 val. internetinės vaizdo transliacijos būdu, ekstremaliosios situacijos metu apribojus visuomenės patekimą į Agentūros patalpas (2021-04-12 protokolas Nr. A7-4).

10. Tarpvalstybinės konsultacijos (kur, kada, kaip vyko tarpvalstybinės konsultacijos, gautų pasiūlymų pobūdis).

Tarpvalstybinis poveikis nenumatomas, vėjo elektrinės planuojamos atokiau nuo valstybės sienų ir negali daryti poveikio.

11. Planuojamos ūkinės veiklos įgyvendinimo sąlygos, susijusios su atliktu poveikio aplinkai vertinimu:

11.1. PŪV užsakovas privalo savo lėšomis įgyvendinti ir vykdyti poveikio aplinkai vertinimo ataskaitoje ir šio sprendimo 6 punkte numatytas priemones neigiamam poveikiui aplinkai išvengti, sumažinti, kompensuoti ar jo pasekmėms likviduoti.

11.2. Vykdomos veiklos metu paaiškėjus, kad daromas didesnis poveikis aplinkai už poveikio aplinkai vertinimo ataskaitoje pateiktus arba teisės aktuose nustatytus rodiklius, veiklos vykdytojas privalės nedelsiant taikyti papildomas poveikį aplinkai mažinančias priemones arba mažinti veiklos apimtį/nutraukti veiklą.

11.3. Statybų metu rekomenduojama su triukšmą skleidžiančia darbų įranga arti gyvenamųjų pastatų nedirbti švenčių ir poilsio dienomis, o darbo dienomis nedirbti vakaro (nuo 19 val. iki 22 val.) ir nakties (nuo 22 val. iki 7 val.) metu.

11.4. Vėjo elektrinių eksploatacijos metu numatoma taikyti šešėliavimo mažinimo priemonę shadow shut-down. II ir III alternatyvų atveju shadow shut-down taikoma vėjo elektrinei Nr. T18.

11.5. Jeigu PŪV organizatorius pasirinks statyti Nordex N163/5.X (maksimalus garso lygis – 107,2 dBA) arba Enercon E-160 EP5 E2 (maksimalus garso lygis – 106,8 dBA), nakties metu esant atitinkamai didesniai vėjo greičiui vėjo elektrinėms bus privaloma taikyti triukšmo mažinimo režimą.

11.6. Poveikio aplinkai vertinimo ataskaitoje pateiktame paukščių ir šikšnosparnių monitoringo plane nurodoma, kad paukščių ir šikšnosparnių monitoringas numatomas ne visai PŪV, o tam tikroms vėjo elektrinėms. Į monitoringą planą neįtrauktos vėjo elektrinės, kurios gali turėti reikšmingą poveikį paukščiams. Pavyzdžiui, 2020 metų kovo-spalio mėnesiais PŪV teritorijoje atliktoje migruojančių paukščių ir jų sankauptų bei teritorijoje perinčių paukščių tyrimų ataskaitoje nurodoma, kad tyrimų metu buvo išskirtos pačios pavojingiausios dėl vietinių perskridimų teritorijos PŪV zonoje. Jose perskridimai itin dažni, skridimo aukštis gana didelis, o kai kuriose vietose dėl šalia einančios aukštos įtampos linijos šie perskridimai ypač pavojingi. Ypač pavojingos paukščiams yra atviros nedidelės teritorijos tarp miškų arba taip vadinami koridoriai, kuriuose skraidymo intensyvumas yra didžiulis, o paukščių rūšinė sudėtis yra labai įvairi – nuo smulkių žvirblinių iki didžiųjų plėšriųjų paukščių rūšių. Tokiose vietose vien dėl skraidymo dažnumo ir skridimo aukščio

(paukščiai, ypač didesni, išskrenda iš miško medžių aukštyje arba virš jų) paukščių susidūrimo su vėjo elektrinėmis pavojus yra labai aukštas. Į minėtą zoną patenka vėjo elektrinės Nr. T06a, T06b, T07, T08, T10, T12, kurios nebuvo įtrauktos į monitoringą planą. Atsižvelgiant į tai, kas nurodyta aukščiau, paukščių ir šikšnosparnių monitoringas turi būti vykdomas visoms pastatytoms vėjo elektrinėms. Jei 3 metus vykdant paukščių ir šikšnosparnių monitoringą vėjo elektrinių eksploatacijos laikotarpiu bus nustatyta, kad PŪV nedaro poveikio paukščiams ir šikšnosparniams, tada bus galima spręsti dėl tolimesnio monitoringo vykdymo/nevykdymo tikslingumo.

11.7. *Vizualinio poveikio kraštovaizdžio sumažinimui vėjo elektrines dažyti pilka spalva, kuri neutralizuos/maskuos vėjo elektrinių matomumą aplinkoje. Toks spalvinis sprendimas maskuos elektrines, jos susilies su dangaus fonu.*

12. Motyvai, kuriais buvo remtasi priimant sprendimą dėl planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai:

12.1. Poveikio aplinkai vertinimo ataskaitą nagrinėję ir išvadas pateikę PŪV poveikio aplinkai vertinimo subjektai, vadovaudamiesi Įstatymo 10 straipsnio nuostatomis, pateikė teigiamas išvadas dėl poveikio aplinkai vertinimo ataskaitos ir PŪV poveikio aplinkai. Įstatymo 10 straipsnio 5 dalyje nurodyta, kad „motyvuotose išvadose poveikio aplinkai vertinimo subjektai turi nurodyti: teisės aktų reikalavimais pagrįstus motyvus dėl pritarimo ar nepritarimo PŪV; kokiai konkrečiai alternatyvai pritaria ar nepritaria, jeigu ataskaitoje buvo nagrinėtos alternatyvos; sąlygas, kurios turi būti įgyvendintos iki veiklos vykdymo pradžios, jeigu tokias sąlygas galima nustatyti pagal teisės aktų reikalavimus, ir pateikti pagrįstą nuomonę dėl vertinimo metodų, rezultatų, ataskaitos kokybės ir numatomų priemonių numatomam reikšmingam neigiamam poveikiui aplinkai sumažinti ir (ar) jį kompensuoti“.

PŪV poveikio aplinkai vertinimo subjektai pritarė PŪV, o Direkcija 2021-06-16 raštu Nr. V3-1.8.-100 pateikė išvadą, kad PŪV pritaria iš dalies, jog siekiant sumažinti būsimą neigiamą poveikį Varnių regioninio parko kraštovaizdžiui, būtina nestatyti vėjo elektrinių artimiausioje Varnių regioninio parko aplinkoje – vėjo elektrinių Nr. T26, T25a, T25b, T24, T23, T22, T21, T20, T19, T18, T17.

Agentūra įvertino Direkcijos pateiktą išvadą ir nustatė, kad nenumatomas reikšmingas poveikis kraštovaizdžiui, nebus pažeistos teisės aktų nuostatos. Tvarkos aprašo (suvestinė redakcija nuo 2022-03-11) 1 priedo 101¹ punkte nurodyta, kad „vertinant aukštesnių kaip 30 metrų ypatingųjų statinių (toliau šiame punkte – aukšti statiniai) poveikį kraštovaizdžio vizualiniam estetiniam potencialui, numatomas aukštų statinių reikšmingas poveikis nustatomas atsižvelgiant į tai, ar: <...> 101^{1.2} aukšti statiniai nepatenka į YS kraštovaizdžio arealus, tačiau bus matomi vertingiausių šalies kraštovaizdžio panoramų horizontalios apžvalgos lauke didesniu kaip 2,80° vertikalios matymo kampų iš YS kraštovaizdžio arealuose esančių apžvalgos taškų <...>“. Pagal atliktą poveikio kraštovaizdžiui vertinimą vertikalios matymo kampas nuo 0 iki 1,7343 laipsnio ir nesiekia 2,8 laipsnio, t. y. poveikis kraštovaizdžiui nėra reikšmingas.

12.2. Agentūra vykdydama įsiteisėjusį teismo 2022-04-05 priimtą sprendimą (administracinė byla eI3-1149-983/2022) iš naujo išnagrinėjo poveikio aplinkai vertinimo ataskaitą ir parengė šį sprendimą įvertinusi Tvarkos aprašo pasikeitimus, kad Tvarkos aprašas buvo pakeistas Įsakymu Nr. D1-67, kurio 1.14 papunktis nustato, kad keičiamame Tvarkos aprašo 1 priedo 101¹ punkte nurodyta, kad „vertinant aukštesnių kaip 30 metrų ypatingųjų statinių (toliau šiame punkte – aukšti statiniai) poveikį kraštovaizdžio vizualiniam estetiniam potencialui, numatomas aukštų statinių reikšmingas poveikis nustatomas atsižvelgiant į tai, ar: <...> 101^{1.2} aukšti statiniai nepatenka į YS kraštovaizdžio arealus, tačiau bus matomi vertingiausių šalies kraštovaizdžio panoramų horizontalios apžvalgos lauke didesniu kaip 2,80° vertikalios matymo kampų iš YS kraštovaizdžio arealuose esančių apžvalgos taškų <...>“.

Paminėtina, kad Įsakymo D1-67 2.2 punktą nustato, kad šiuo įsakymu pakeisto Tvarkos aprašo 1 priedo 101¹ punktą taikomas: 2.2.1 „planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo ataskaitoms, jei jos parengtos ir paviešintos iki šio įsakymo įsigaliojimo, vadovaujantis Lietuvos

Respublikos planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo įstatymo 10 straipsnio 3 dalyje nustatyta tvarka, kai sprendimo priėmimo metu galiojančios nuostatos gerina prašymą pateikusių asmenų padėtį“. Tuo pagrindu Agentūra sprendžia, kad naujai įsigaliojanti pakeitimai gerina prašymą pateikusių asmenų padėtį, kadangi pagal atliktą poveikio kraštovaizdžiui vertinimą vertikalus matymo kampas nesiekia 2,8 laipsnio, taigi poveikis yra neįreikšmingas. Todėl Agentūra konstatuoja, kad nenumatomas reikšmingas poveikis kraštovaizdžiui, kadangi pagal atliktą poveikio kraštovaizdžiui vertinimą vertikalus matymo kampas kito nuo 0 iki 1,7343 laipsnio ir nesiekia 2,8 laipsnio.

12.3. Pagal poveikio aplinkai vertinimo ataskaitoje pateiktą informaciją, PŪV metu susidarančių atliekų tvarkymas atitinka Lietuvos Respublikos atliekų tvarkymo įstatymo ir kitų atliekų tvarkymą reglamentuojančių teisės aktų reikalavimus (poveikio aplinkai vertinimo ataskaitos 23 psl.).

12.4. Elektros energijos gamybos metu cheminės medžiagos nebus naudojamos.

12.5. Matomumo modeliavimui buvo naudojama ArcGIS programa. Galimas vėjo elektrinių vizualinis poveikis buvo vertintas 33-juose taškuose, 17 iš jų yra Varnių regioniniame parke. Poveikio aplinkai vertinimo ataskaitoje nurodoma, kad geriausiai jėgainės bus matomos vakarų kryptimi (Degaičių – Telšių kryptimi maždaug 10-12 km atstumu). Taip pat pietryčių (Kirklių – Upynos kryptimi 10-15 km atstumu) ir šiaurės rytų kryptimi (Tryškių kryptimi ~10 km atstumu). Poveikio aplinkai vertinimo ataskaitoje nurodoma, kad artimiausiai esantys Biržuvėnų ir Žąsūgalos kraštovaizdžio draustiniai vizualinio poveikio nepatirs arba jis bus neįreikšmingas. Šatrijos kraštovaizdžio draustinio atveju vizualinis poveikis galimas tik pačioje šiaurinėje jo dalyje. Didžiausią poveikį galėtų patirti Luokės urbanistinis draustinis, tačiau pastatai šį poveikį mažintų ir vėjo elektrinės galėtų būti matomos tik šiaurinėje Luokės dalyje, tačiau ir nuo ten vėjo elektrinės bus matomos kaip kraštovaizdžio akcentai.

Pagal atliktas vizualizacijas nustatyta, kad iš 33 vertinimo taškų (17 yra Varnių regioniniame parke), 12 vertinimo taškų vėjo elektrinės gali būti matomos plačiame diapazone ir (arba) žemiau rotorius. 11 vertinimo taškų vėjo elektrinės gali būti matomos arba siaurame diapazone, arba matomos tik rotorius mentės, dalyje vertinimo taškų vėjo elektrinių matomumą slopina augantys medžiai ar krūmai. Nuo 10 vertinimo taškų atsiveriančiose panoramose vėjo elektrinių nesimato.

Vertikalus matymo kampas kito nuo 0 iki 1,7343 laipsnio. Tvarkos aprašo (suvestinė redakcija nuo 2022-03-11) 1 priedo 101¹ punkte nurodyta, kad „vertinant aukštesnių kaip 30 metrų ypatingųjų statinių (toliau šiame punkte – aukšti statiniai) poveikį kraštovaizdžio vizualiniam estetiniam potencialui, numatomas aukštų statinių reikšmingas poveikis nustatomas atsižvelgiant į tai, ar: <...> 101^{1.2} aukšti statiniai nepatenka į YS kraštovaizdžio arealus, tačiau bus matomi vertingiausių šalies kraštovaizdžio panoramų horizontalios apžvalgos lauke didesniu kaip 2,80° vertikalus matymo kampas iš YS kraštovaizdžio arealuose esančių apžvalgos taškų <...>“. Pagal atliktą poveikio kraštovaizdžiui vertinimą vertikalus matymo kampas nesiekia 2,8 laipsnio, taigi poveikis kraštovaizdžiui nėra reikšmingas.

12.6. Sanitarinės apsaugos zonos ribų dydžius numatoma suformuoti atsižvelgiant į vėjo elektrinių modelius: General Electric GE5.X-158, arba kombinuotus General Electric GE5.X-158 ir Nordex N163/5.X, pagal triukšmo sklaidos 45 dBA izolinijas.

12.7. Pagal poveikio aplinkai vertinimo ataskaitoje pateiktus triukšmo sklaidos skaičiavimus nustatyta, kad planuojamų vėjo elektrinių triukšmo lygis artimiausioje gyvenamojoje aplinkoje visais paros periodais neviršija triukšmo ribinių dydžių, nustatytų Higienos normos 7 punkte (L_{dienos} – 55 dBA, L_{vakaro} – 50 dBA, $L_{nakties}$ – 45 dBA). Taip pat atlikti triukšmo sklaidos skaičiavimai įvertinant jau anksčiau suplanuotą vėjo elektrines esančias 2 km spinduliu nuo planuojamų. Triukšmo sklaidos skaičiavimais nustatyta, kad planuojamų vėjo elektrinių ir anksčiau suplanuotų vėjo elektrinių 45 dBA triukšmo izolinija artimiausios gyvenamosios aplinkos nesieks.

12.8. Šešėliavimo sklaidos skaičiavimai buvo atlikti kompiuterine programa „WindPRO“ (versija 2.9.269), kurie parodė, kad planuojamų vėjo elektrinių (skaičiavimuose naudotas Siemens Gamesa SG 6.0-170 modelis – bokšto aukštis 165 m, rotorius skersmuo 170 m, bendras aukštis 250)

ir jau anksčiau suplanuotų vėjo elektrinių šešėliavimas, kurio trukmė viršija 30 val. per metus, artimiausios gyvenamosios aplinkos nesieks, išskyrus potencialią sodybos vietą Nr. Z, todėl po šios sodybos pastatymo rekomenduojama artimiausioje vėjo elektrinėje Nr. T18 įdiegti šešėliavimo mažinimo (stabdymo – shadow shut-down) priemones.

12.9. 2019 metų spalio - lapkričio mėnesiais, PŪV teritorijoje buvo vykdomi migruojančių paukščių ir jų sankaupų tyrimai. Spalio mėnesį vykdytų stebėjimų metu paukščių migracija planuojamo vėjo elektrinių parko teritorijoje nebuvo intensyvi, migruojančių paukščių srautai, netgi esant itin palankioms sąlygoms (vėjo kryptčiai, temperatūrai ir pan.), nebuvo dideli. Lapkričio mėnesį migracija praktiškai nevyko. Galima daryti išvadą, kad PŪV teritorija nepasižymi dideliais paukščių migracijos srautais. Stebėjimų metu nustatyta, kad paukščiai dažniausiai maitinasi šviežiais suartuose laukuose ir/arba pasėtuose žiemkenčiuose. PŪV teritorijoje nepastebėtos itin didelės vandens paukščių sankaupos, tyrimų metu vyravo įprastos laukuose besimaitinančių paukščių rūšys: dirviniai vieversiai, pempės, rudagalviai ir paprastieji kirai, keršuliai, paprastieji varnėnai ir varniniai paukščiai. Lapkričio mėnesį atliktų apskaitų metu stebėtos gulgės giesmininkės, tačiau jų koncentracija nebuvo didelė. Planuojamo vėjo elektrinių parko teritorijoje nepastebėta reikšmingų paukščių migracijos srautų, ar itin didelių migruojančių paukščių sankaupų. PŪV teritorijoje stebėti įprasti migruojantys agrarinio kraštovaizdžio paukščiai: dirviniai vieversiai, pempės, geltonosios startos, dagiliai, karklažvirbliai, paprastieji čivyliai, pempės, varnėnai ir t.t. Remiantis kitų vėjo elektrinių parkų tyrimų rezultatais, šie paukščiai nevengia vėjo elektrinių teritorijos. PŪV teritorija yra gana patraukli plėšriesiems paukščiams apsistoti ir maitintis migracijos ir žiemojimo metu. Teritorijoje stebėtos gulgės giesmininkės būriuojasi negausiais būriais. Didelė tikimybė, kad tai šioje teritorijoje perintys paukščiai, tačiau tai turėtų parodyti PŪV monitoringo programoje numatytas perinčių paukščių monitoringas. Teritorijoje migruojantys ir besimaitinantys saugomi plėšrieji paukščiai, tokie kaip tūbuotieji suopiai, javinės lingės, jūriniai ereliai, galėtų reikšmingai nukentėti nuo vėjo elektrinių poveikio. Vis tik, tikrasis vėjo elektrinių poveikio mastas turėtų paaiškėti tik atlikus specialius šių paukščių tyrimus, numatytus PŪV monitoringo programoje.

2020 metų kovo – spalio mėnesiais PŪV teritorijoje buvo vykdomi migruojančių paukščių ir jų sankaupų bei teritorijoje perinčių paukščių tyrimai, atskirai vertinant plėšriųjų paukščių, juodųjų gandrų ir kitų vėjo jėgainių poveikiui jautrių rūšių perėjimo ir mitybos vietas ir perskridimų trajektorijas. Atlikus pavasarinės migracijos stebėseną PŪV teritorijoje buvo nustatyta, kad vyko žvirblinių paukščių migracija. Paukščiai, nuo 2 iki 70 individų būryje, migravo pietų – šiaurės kryptimi. Atliekant tyrimus buvo stebėti žąsų (*Anser sp.*), nuo 16 iki 350 individų, būriai. Žąsų skrido didesniuose, nuo 250 m. iki 2000 m., aukščiuose. Tai buvo tolimesnės migrantės. Žąsų sankaupų poilsiui bei maitinimuisi tirtose teritorijose stebėta nebuvo. Teritorijose buvo stebimi migruojantys plėšrieji paukščiai: paprastieji suopiai (*Buteo buteo*), lingės (*Circus sp.*) ir mažieji ereliai rėksniai (*Clanga pomarina*). Buvo stebėtas migruojantis juodasis gandras (*Ciconia nigra*). Stebėtos teritorijos nėra tinkamos didesnėms paukščių sankaupoms. Nėra didesnių šlapynių, didžiąją stebėtų teritorijų dalį sudaro miškai. Nesėjami pasėliai tinkantys žąsų (*Anser sp.*) mitybai, todėl nėra galimybės susidaryti jų sankaupoms poilsiui ar maitinimuisi. Juodieji gandrai pastebėti miškuose šalia Tausalo durpyno, maždaug 10 km į vakarus nuo PŪV teritorijos, tačiau nepastebėta, kad jie skraidytų į PŪV teritorijos pusę. Teritorijoje esančios buveinės yra palankios plėšriųjų paukščių ir juodųjų gandrų perėjimui. PŪV plotuose ir miškuose šalia jų peri mažieji ereliai rėksniai, pievinės ir nendrinės lingės. Teritorijoje medžioja netoliese perintys arba dar neperintys jūriniai ereliai. PŪV plotuose yra keletas migracinių koridorių, kur vietiniai paukščių perskridimai ir sklaidymai yra itin intensyvūs. Paukščių mitybos vietos PŪV plotuose nėra pastovios ir priklauso tiek nuo klimatinių sąlygų (hidrologinio režimo), tiek nuo žemės ūkio veiklos. Prie pat miško juostos arba migracijos koridoriuose pastatytos jėgainės būtų ypatingos susidūrimų tiek su skraidantiems paukščiams, tiek su šikšnosparniais rizikos zonoje. Siekiant sumažinti vėjo elektrinių daromą poveikį paukščiams numatomos poveikio mažinimo priemonės: T01(ab)-05 vėjo elektrinėms įdiegiamos priemonės, leidžiančios sustabdyti jėgaines susidūrimo su paukščiais pavojaus metu; T06(bc)-T12 vėjo

elektrinems numatomas rotoriaus menčių dažymas raudonais dryžiais ir atbaidymo priemonės arba vienos mentės dažymas juodai bei vertikalių izoliuotų struktūrų šalinimas (pavieniai nesaugomi medžiai dideli krūmai ir laikini pakilimai (biomasės, šiaudų ritiniai)) aplinkoje 500 m spinduliu nuo vėjo elektrinių ne miško žemėje; T06a, T20-26 vėjo elektrinėms numatomas rotoriaus menčių dažymas raudonais dryžiais ir įdiegiami atbaidymo davikliai bei vertikalių izoliuotų struktūrų (pavieniai nesaugomi medžiai dideli krūmai ir laikini pakilimai (biomasės, šiaudų ritiniai)) šalinimas aplinkoje 500 m spinduliu nuo vėjo elektrinių ne miško žemėje; T13-14, T18 vėjo elektrinėms numatomas rotoriaus menčių dažymas raudonais dryžiais bei vertikalių izoliuotų struktūrų (pavieniai nesaugomi medžiai dideli krūmai ir laikini pakilimai (biomasės, šiaudų ritiniai)) šalinimas aplinkoje 500 m spinduliu nuo vėjo elektrinių ne miško žemėje; apatinės vėjo elektrinių bokšto dalies dažymas tamsiai žalia spalva, palaipsniui šviesėjančia link bokšto vidurinės dalies, nudažytos pilka spalva.

12.10. Šikšnosparnių apsaugos atveju potencialiai reikšmingas konfliktas tikėtinas tada, kai atstumas nuo vėjo elektrinių iki svarbiausių migracijos, perskridimo koridorių ir maitinimosi vietų yra mažesnis nei 200 m. Atstumu nuo 200 m iki 400 m esančios vėjo elektrinės gali kelti potencialiai vidutinio reikšmingumo konfliktą ir toliau nei 400 m esančios vėjo elektrinės vertinamos kaip neturinčio reikšmingo poveikio šikšnosparniams. Siekiant sumažinti vėjo elektrinių daromą poveikį šikšnosparniams T01, T03, T05, T06(abc), T07, T08-12, T17, T21, T23, T25(ab), T26 vėjo elektrinėse turi būti stabdomos prie vėjo greičio <6 m/s. Priemonės galima netaikyti, jei intensyvus 3 metų iš eilės monitoringas rodo, kad teritorija nėra svarbi šikšnosparnių maitinimuisi arba perskridimams. Numatoma nenaudoti papildomo apšvietimo.

12.11. Pagal poveikio aplinkai vertinimo ataskaitoje pateiktą informaciją, naudojant poveikį aplinkai mažinančias priemones ir vykdant sprendimo 11 punkte nustatytas sąlygas, PŪV įgyvendinimas nesukels reikšmingo neigiamo poveikio dirvožemiui, žemės paviršiui ir jos gelmėms, vandeniui, materialinėms vertybėms, nekilnojamosioms kultūros vertybėms kraštovaizdžiui, biologinei įvairovei ir šių elementų tarpusavio sąveikai; PŪV sukeliama biologinių, cheminių ir fizikinių veiksnių reikšmingo neigiamo poveikio visuomenės sveikatai; reikšmingo neigiamo poveikio aplinkai ir visuomenės sveikatai dėl PŪV ekstremaliųjų įvykių ir situacijų rizikos.

13. Sprendimo dėl planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai pobūdis (nurodoma, ar planuojama ūkinė veikla atitinka/neatitinka aplinkos apsaugos, visuomenės sveikatos, nekilnojamojo kultūros paveldo apsaugos, gaisrinės saugos ir civilinės saugos teisės aktų reikalavimus).

Vadovaujantis Įstatymo 11 straipsnio 1 dalies 2 punktu, atsižvelgiant į išdėstytus motyvus ir vykdant įsiteisėjusį teismo sprendimą administracinėje byloje Nr. eI3-1149-983/2022, priimamas sprendimas: UAB „Telšių vėjo parkas“ PŪV vėjo elektrinių parko Telšių r. sav. Degaičių ir Tryškių seniūnijose įrengimas ir eksploatavimas pagal II ir III alternatyvas **atitinka** aplinkos apsaugos, visuomenės sveikatos, nekilnojamojo kultūros paveldo apsaugos, gaisrinės saugos ir civilinės saugos teisės aktų reikalavimus.

Sprendimas dėl planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai yra priimamas pagal pateiktą poveikio aplinkai vertinimo ataskaitą, kuri paskelbta Agentūros tinklalapyje <https://aaa.lrv.lt/> nuorodoje *Veiklos sritys > Poveikio aplinkai vertinimas (PAV) > 2022 metai > 9. Informacija apie priimtus sprendimus dėl planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai 2022 m.*, ir yra šio sprendimo sudedamoji dalis.

Šis sprendimas vadovaujantis Įstatymo 11 straipsnio 10 dalies nuostatomis galioja 5 metus nuo jo priėmimo dienos. Agentūra aplinkos ministro nustatyta tvarka gali priimti sprendimą pratęsti sprendimo dėl PŪV poveikio aplinkai galiojimą ne ilgesniam kaip 5 metų terminui per 15 darbo dienų nuo PŪV organizatoriaus (užsakovo) pateikto motyvuoto prašymo dėl sprendimo galiojimo pratęsimo, jeigu PŪV organizatorius (užsakovas) pateikė pagrįstą informaciją, kad PŪV jos vykdymo ir vietos sąlygos, kuriomis remiantis priimtas sprendimas dėl PŪV poveikio aplinkai, nepasikeitė.

14. Nurodoma sprendimo dėl planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai apskundimo tvarka.

Jūs turite teisę apskųsti šį sprendimą Lietuvos administracinių ginčų komisijai (Vilniaus g. 27, 01402 Vilnius) Lietuvos Respublikos ikiteisminio administracinių ginčų nagrinėjimo tvarkos įstatymo nustatyta tvarka arba Vilniaus apygardos administraciniam teismui (Žygimantų g. 2, 01102 Vilnius) Lietuvos Respublikos administracinių bylų teisenos įstatymo nustatyta tvarka per vieną mėnesį nuo šio sprendimo įteikimo dienos.

Direktorė

Milda Račienė

**APLINKOS APSAUGOS AGENTŪROS SPRENDIMO DĖL
VĖJO ELEKTRINIŲ PARKO ĮRENGIMO IR EKSPLOATACIJOS TELŠIŲ R. SAV.
DEGAIČIŲ IR TRYŠKIŲ SENIŪNIJOSE POVEIKIO APLINKAI
ADRESATŲ SĄRAŠAS**

Telšių rajono savivaldybės administracijai
Siunčiama per e. pristatymą

Nacionaliniam visuomenės sveikatos centrai prie Sveikatos apsaugos ministerijos
Siunčiama per e. pristatymą

Priešgaisrinės apsaugos ir gelbėjimo departamentui prie Vidaus reikalų ministerijos
Siunčiama per e. pristatymą

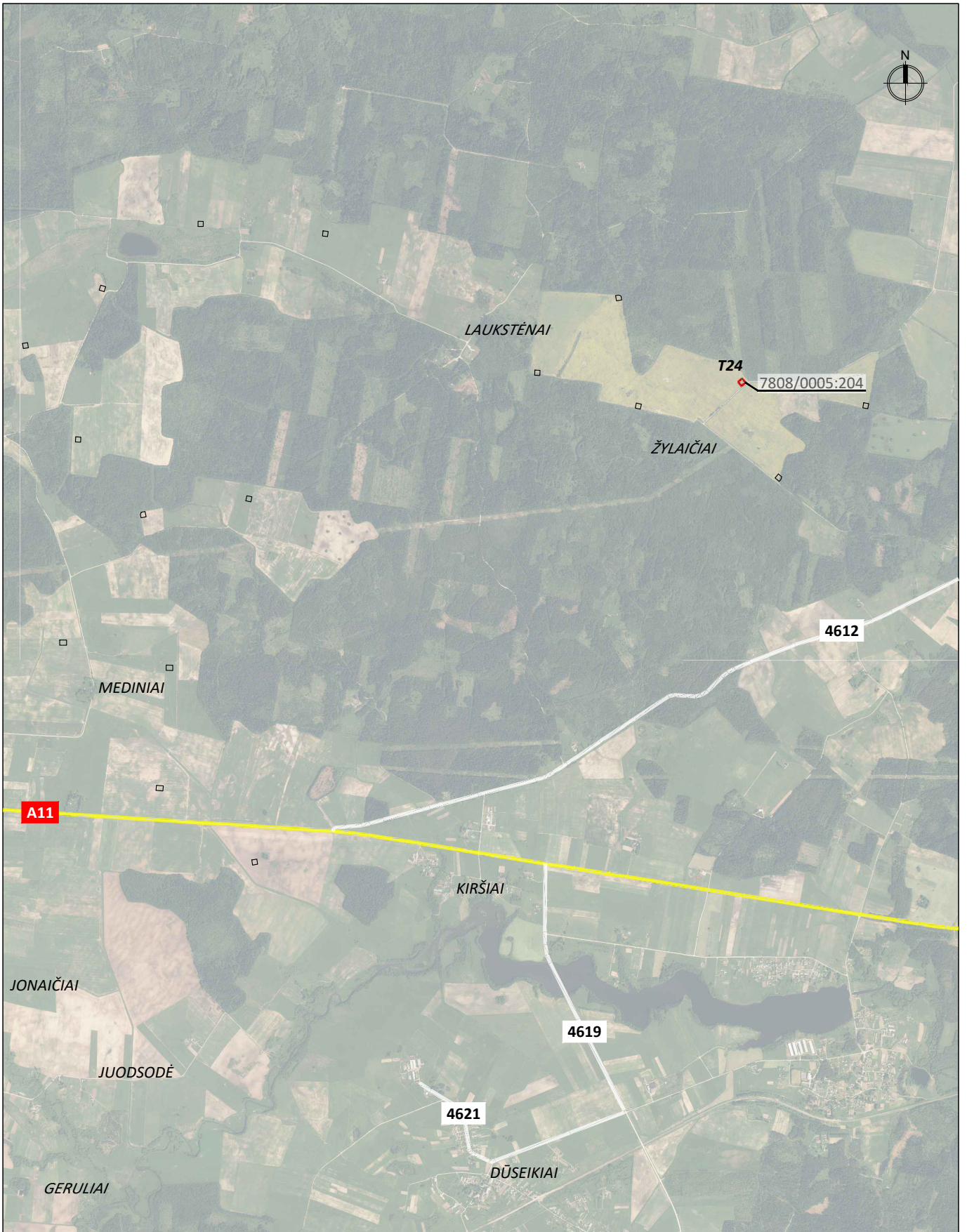
Kultūros paveldo departamentui prie Kultūros ministerijos
Siunčiama per e. pristatymą

Varnių regioninio parko direkcijai
Siunčiama per e. pristatymą

Kopija
Aplinkos apsaugos departamentui prie Aplinkos ministerijos
Siunčiama per e. pristatymą

DETALŪS METADUOMENYS

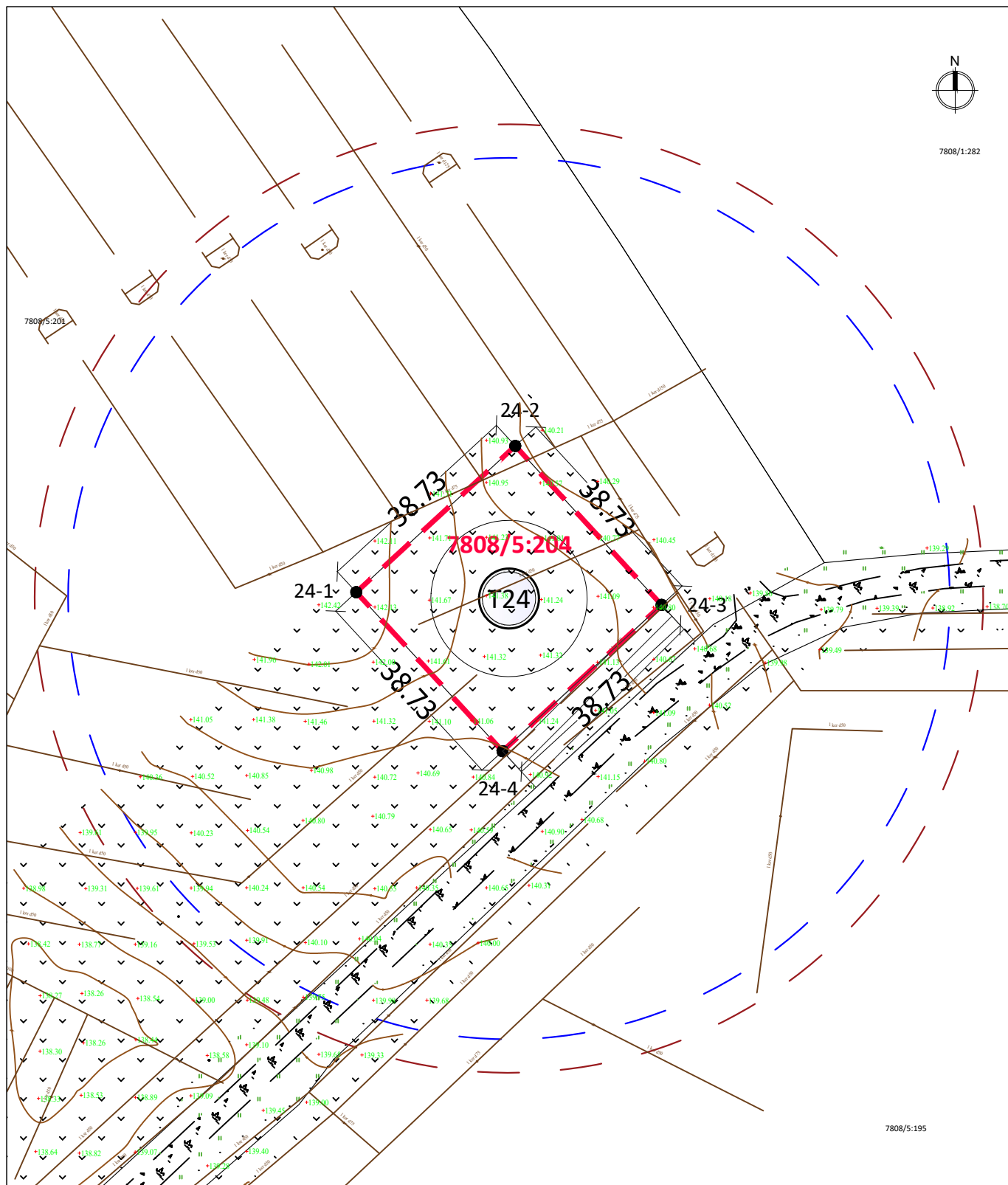
Dokumento sudarytojas (-ai)	Aplinkos apsaugos agentūra, A. Juozapavičiaus g. 9, LT-09311 Vilnius
Dokumento pavadinimas (antraštė)	Skubu SPRENDIMAS DĖL VĖJO ELEKTRINIŲ PARKO ĮRENGIMO IR EKSPLOATACIJOS TELŠIŲ R. SAV. DEGAIČIŲ IR TRYŠKIŲ SENIŪNIJOSEPOVEIKIO APLINKAI VERTINIMO
Dokumento registracijos data ir numeris	2022-05-06 Nr. (30.2)-A4E-5390
Dokumento specifikacijos identifikavimo žymuo	ADOC-V1.0, GEDOC
Parašo paskirtis	Pasirašymas
Parašą sukūrusio asmens vardas, pavardė ir pareigos	MILDA RAČIENĖ, Direktorė
Parašo sukūrimo data ir laikas	2022-05-06 15:40:41
Parašo formatas	Parašas, pažymėtas laiko žyma
Laiko žymoje nurodytas laikas	2022-05-06 15:41:01
Informacija apie sertifikavimo paslaugų teikėją	ADIC CA-A
Sertifikato galiojimo laikas	2021-09-21 - 2024-09-20
Parašo paskirtis	Registravimas
Parašą sukūrusio asmens vardas, pavardė ir pareigos	Danguolė Petravičienė, Vyriausioji specialistė
Parašo sukūrimo data ir laikas	2022-05-06 15:44:38
Parašo formatas	Trumpalaikis skaitmeninis parašas, kuriame taip pat saugoma sertifikato informacija
Laiko žymoje nurodytas laikas	
Informacija apie sertifikavimo paslaugų teikėją	RCSC IssuingCA
Sertifikato galiojimo laikas	2021-01-07 - 2023-01-07
Pagrindinio dokumento priedų skaičius	0
Pagrindinio dokumento pridedamų dokumentų skaičius	0
Programinės įrangos, kuria naudojantis sudarytas elektroninis dokumentas, pavadinimas	Elektroninė dokumentų valdymo sistema VDVIS, versija v. 3.04.02
El. dokumento įvykius aprašantys metaduomenys	
Informacija apie elektroninio dokumento ir elektroninio (-ių) parašo (-ų) tikrinimą (tikrinimo data)	El. dokumentas atitinka specifikacijos keliamus reikalavimus. Visi dokumente esantys elektroniniai parašai galioja. Tikrinimo data: 2022-05-06 15:46:51
Elektroninio dokumento nuorašo atspausdinimo data ir ją atspausdinęs darbuotojas	2022-05-06 atspausdino Danguolė Petravičienė
Paieškos nuoroda	

Atestato Nr.	 UAB „ARCHSTUDIJA“ Konstitucijos pr. 9-41 09308 Vilnius j. k. 300 056 347 Tel.: (8 5) 210 1297			PROJEKTO PAVADINIMAS: KITOS PASKIRTIES INŽINERINIO STATINIO (VĖJO ELEKTRINĖS) TELŠIŲ R. SAV., TRYŠKIŲ SEN., ŽYLAIČIŲ K. (SKLYPO KAD. Nr. 7808/0005:204) STATYBOS PROJEKTAS				
A 1731	PV	Norbertas Jadello		2023	BRĖŽINYS:	SITUACIJOS SCHEMA M 1:40 000	Laida	0
Stadija	STATYTOJAS/UŽSAKOVAS:				BRĖŽINIO NR.:	Lapas	Lapų	
pp	UAB „Telšių vėjo parkas“ (j. k. 304954738), Konstitucijos pr. 9-41, 09308 Vilnius				T24-TP 2.1	1	1	

7808/1.282

7808/5.195

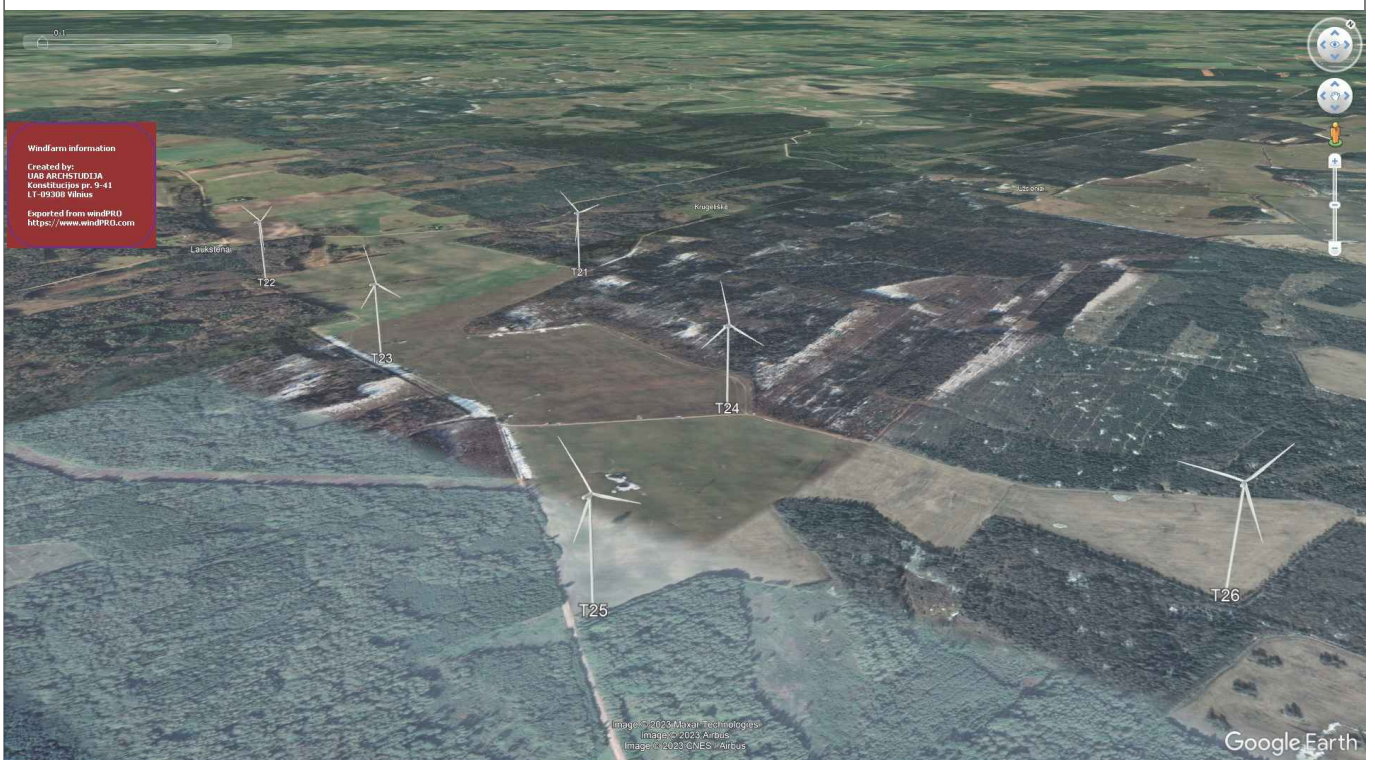
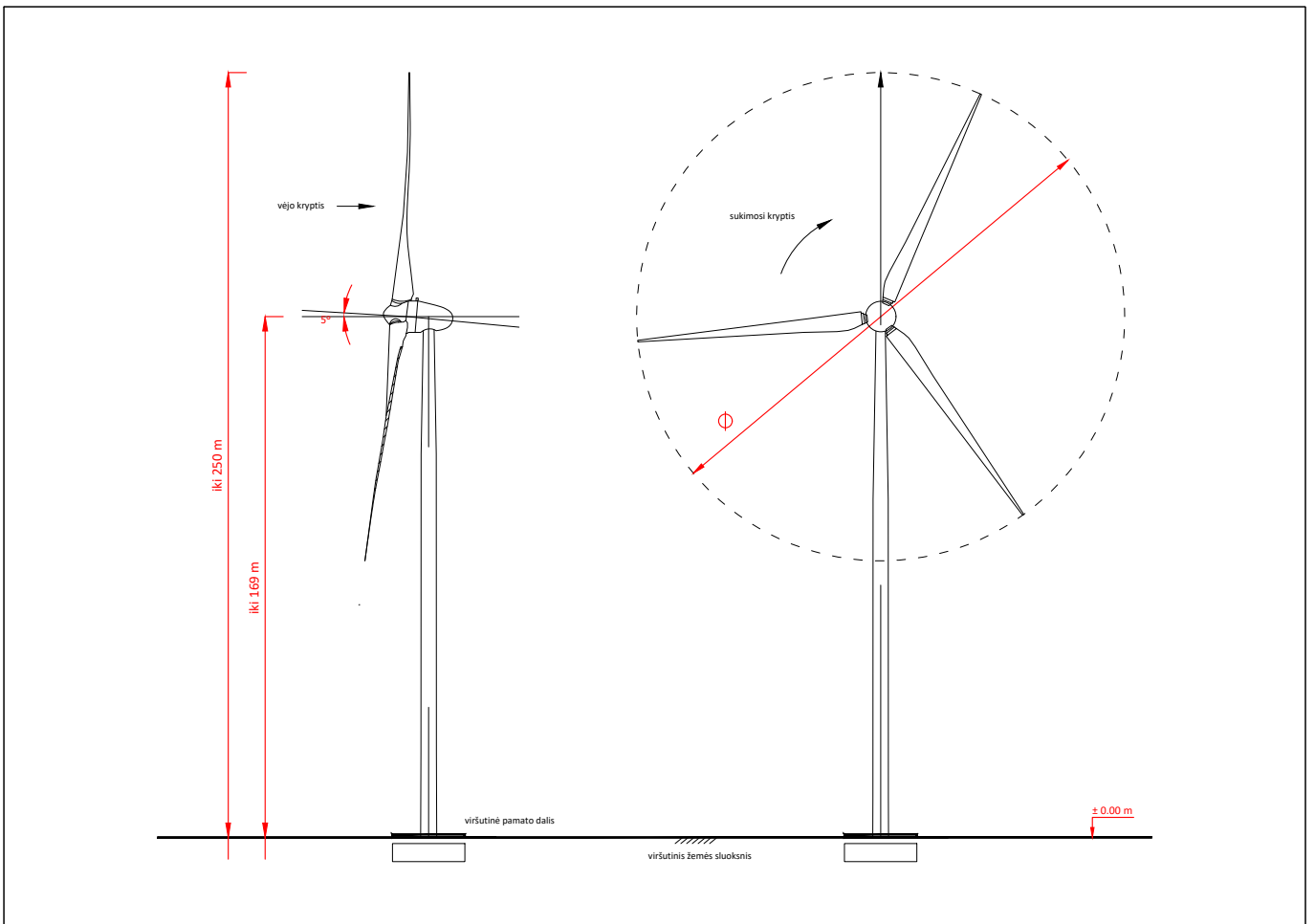
EKSPLIKACIJA:
- - - - vėjo elektrinės sklypo riba
 ○ - vėjo elektrinės vieta

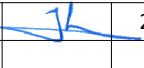
○ - rotoriaus projekcija (158 m skersmuo)
 ○ - rotoriaus projekcija (170 m skersmuo)

24-1	6212094.14	405408.64
24-2	6212120.36	405437.14
24-3	6212091.86	405463.36
24-4	6212065.64	405434.86

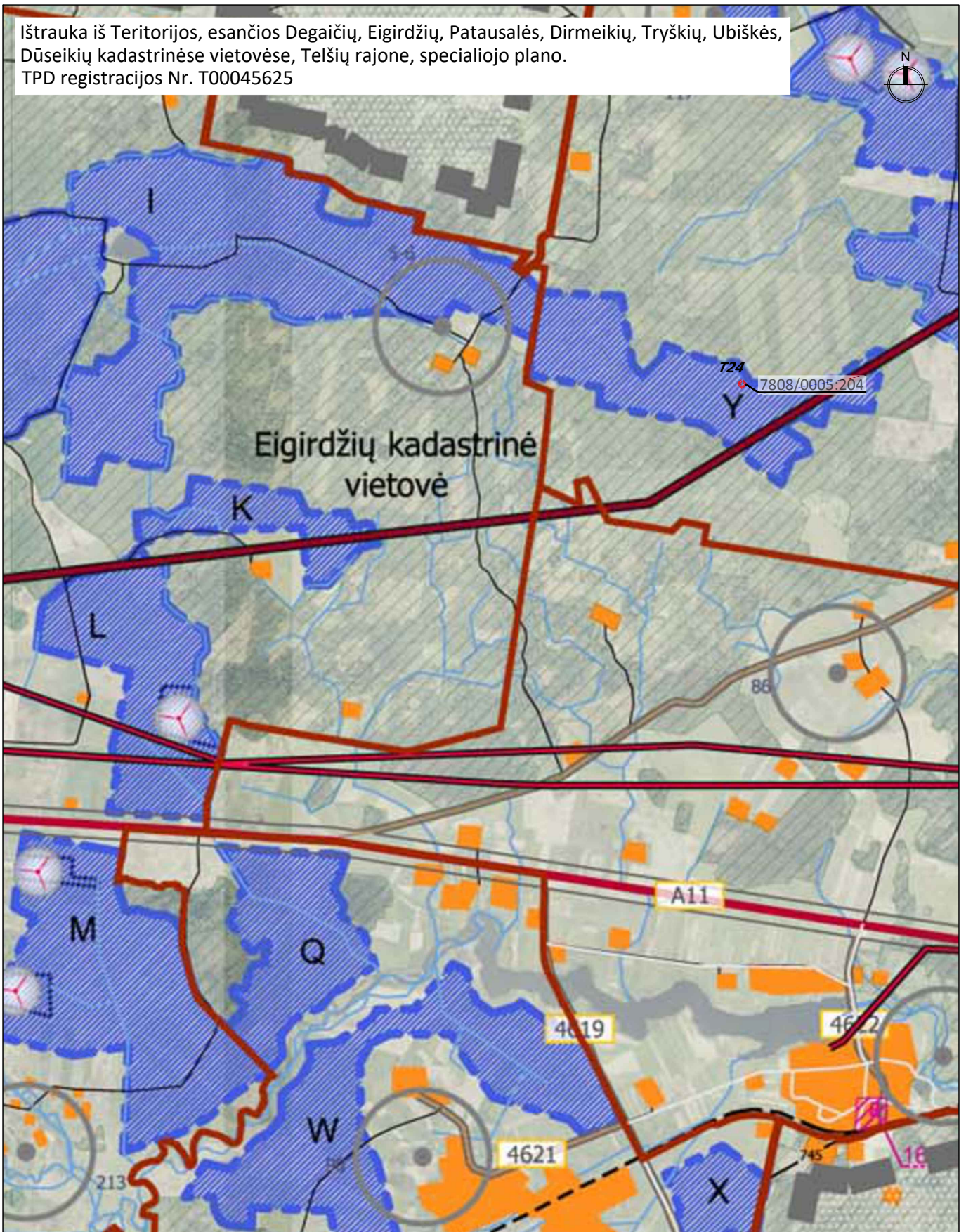
1. kad. Nr. 7808/0005:204 (1 vėjo elektrinės statybai)		
1.1. sklypo plotas	m ²	1500

Atestato Nr.	 UAB „ARCHSTUDIJA“ Konstitucijos pr. 9-41 09308 Vilnius j. k. 300 056 347 Tel.: (8 5) 210 1297			PROJEKTO PAVADINIMAS: KITOS PASKIRTIES INŽINERINIO STATINIO (VĖJO ELEKTRINĖS) TELŠIŲ R. SAV., TRYŠKIŲ SEN., ŽYLAIČIŲ K. (SKLYPO KAD. Nr. 7808/0005:204) STATYBOS PROJEKTAS			
	A 1731	PV	Norbertas Jadello	2023	BRĖŽINYS:	Laida	
					SPRENDINIŲ BRĖŽINYS M 1:1 000		0
Stadija	STATYTOJAS/UŽSAKOVAS:				BRĖŽINIO NR.:	Lapas	Lapų
pp	UAB „Telšių vėjo parkas“ (j. k. 304954738), Konstitucijos pr. 9-41, 09308 Vilnius				T24-TP 2.2	1	1

Atestato Nr.	 UAB „ARCHSTUDIJA“ Konstitucijos pr. 9-41 09308 Vilnius j. k. 300 056 347 Tel.: (8 5) 210 1297			PROJEKTO PAVADINIMAS: KITOS PASKIRTIES INŽINERINIO STATINIO (VĖJO ELEKTRINĖS) TELŠIŲ R. SAV., TRYŠKIŲ SEN., ŽYLAIČIŲ K. (SKLYPO KAD. Nr. 7808/0005:204) STATYBOS PROJEKTAS				
A 1731	PV	Norbertas Jadello		2023	BRĖŽINYS:	VIZUALIZACIJA	Laida	0
Stadija	STATYTOJAS/UŽSAKOVAS:				BRĖŽINIO NR.:	Lapas	Lapų	
pp	UAB „Telšių vėjo parkas“ (j. k. 304954738), Konstitucijos pr. 9-41, 09308 Vilnius				T24-TP 2.3	1	1	

Ištrauka iš Teritorijos, esančios Degaičių, Eigirdžių, Patausalės, Dirmeikių, Tryškių, Ubiškės, Dūseikių kadastrinėse vietovėse, Telšių rajone, specialiojo plano.
 TPD registracijos Nr. T00045625

Atestato Nr.	 UAB „ARCHSTUDIJA“ Konstitucijos pr. 9-41 09308 Vilnius j. k. 300 056 347 Tel.: (8 5) 210 1297			PROJEKTO PAVADINIMAS: KITOS PASKIRTIES INŽINERINIO STATINIO (VĖJO ELEKTRINĖS) TELŠIŲ R. SAV., TRYŠKIŲ SEN., ŽYLAIČIŲ K. (SKLYPO KAD. Nr. 7808/0005:204) STATYBOS PROJEKTAS				
A 1731	PV	Norbertas Jadello		2023	BRĖŽINYS:	IŠTRAUKA IŠ SPECIALIOJO PLANO M 1:40 000	Laida	0
Stadija	STATYTOJAS/UŽSAKOVAS: UAB „Telšių vėjo parkas“ (j. k. 304954738), Konstitucijos pr. 9-41, 09308 Vilnius				BRĖŽINIO NR.:	T24-TP 2.4	Lapas	Lapų
pp							1	1